

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, ह॒रिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

---

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated May 31, 2025.

1. This replaces the earlier version 1.0 dated Feb 28, 2021.
2. This version has been updated with the errors found and reported till May 15, 2025.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st August 2018
2nd	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
3rd	Version Number	0.0 dated 30th September 2019
4th	Version Number	0.1 dated 31st May 2020
5th	Version Number	1.0 dated 28th Feb 2021

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं काण्डं	4
5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः—चित्युपक्रमाभिधानं..	4

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं काण्डं

5.2 पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – चित्युपक्रमाभिधानं

TS 5.2.1.1

विष्णु॑मुखा॒ वै दे॒वा इ॒च्छन्द्वा॑भिरि॒मान् लो॒कान॑नपजय्य म॒भ्यज॑यन् ।
यद्-विष्णु॑क्र॒मान् क्र॑मते विष्णु॑रेव भू॒त्वा यज॑मान इ॒च्छन्द्वा॑भिरि॒मान्
लो॒कान॑नपजय्यम॒भि ज॑यति विष्णोः॑ क्रमो॑ऽस्यभिमातिहेत्याह गायत्री
वै पृ॒थि॒वी त्रै॒ष्टुभ॑मन्तरिक्षं जा॒गती॒ द्यौरानु॑ष्टुभीर्दि॒श इ॒च्छन्द्वा॑भिरेवे॒मान्
लो॒कान् य॑थापूर्वम॒भि ज॑यति प्र॒जाप॑तिरग्निमसृ॒जत॑

सोऽस्मा॑त् सृष्टः – [ ] 1

TS 5.2.1.1 - Padam

विष्णु॑मुखा॒ इति॒ विष्णु॑ – मु॒खाः । वै । दे॒वाः । छन्द्वा॑भिरिति
छन्द्वा॑भिः । इ॒मान् । लो॒कान् । अन॑पजय्यमित्यनप – ज॒य्यम् ।
अ॒भीति॑ । अ॒जय॑न् । यत् । विष्णु॑क्र॒मानिति॑ विष्णु॑-क्र॒मान् । क्र॑मते ।

विष्णुः । ए॒व । भू॒त्वा । यज॑मानः । छन्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑ – भिः॑ ।
 इ॒मान् । लो॒कान् । अ॒न॒प॒ज॒य्य॑मित्य॒न॒प॒ज॒य्य॑म् । अ॒भी॒ति॑ । ज॒य॒ति॑ ।
 विष्णोः॑ । क्र॒मः । अ॒सि॑ । अ॒भि॒मा॒ति॒हे॒त्य॒भि॒मा॒ति॒हा॑ । इति॑ । आ॒ह॒ ।
 गा॒य॒त्री । वै । पृ॒थि॒वी । त्रै॒ष्टु॒भ॒म् । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म् । जा॒ग॒ती । द्यौः ।
 आ॒नु॒ष्टु॒भी॒रि॒त्या॒नु॒ – स्तु॒भीः । दि॒शः । छन्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑ – भिः॑ ।
 ए॒व । इ॒मान् । लो॒कान् । य॒था॒पूर्व॑मिति॒ यथा॑ – पूर्॒व॒म् । अ॒भी॒ति॑ ।
 ज॒य॒ति॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒रिति॑ प्र॒जा – प॒तिः । अ॒ग्नि॑म् । अ॒सृ॒ज॒त॒ ।

सः । अ॒स्मात् । सृष्टः॑ । 1 (50)

TS 5.2.1.2

प॒रा॒डै॒त् तमे॒तया॑ ऽन्वै॒द॒क्र॒न्द॒दिति॑ तया॒ वै सौ॑ऽग्नेः॒ प्रि॒यं धा॒माऽवा॑रुन्ध
 यदे॒ताम॒न्वाहा॑-ग्नेरे॒वैतया॑ प्रि॒यं धा॒माव॑ रुन्ध ई॒श्वरो॑ वा ए॒ष प॒रा॒ङ्
 प्र॒द॒घो यो विष्णु॑क्र॒मान् क्र॒म॒ते च॒त॒सृ॒भिरा॑ वर्तते च॒त्वारि॑ छन्दा॑ऽसि
 छन्दा॑ऽसि खलु॒ वा अ॒ग्नेः प्रि॒या त॒नूः प्रि॒यामे॒वा॒स्य त॒नुव॑म॒भि-[] 2

TS 5.2.1.2 - Padam

प॒रा॒ङ् । ऐ॒त् । तम् । ए॒तया॑ । अ॒न्वि॒ति॑ । ऐ॒त् । अ॒क्र॒न्द॒त् । इति॑ ।
 तया॑ । वै । सः । अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धा॒म॒ । अ॒वे॒ति॑ । अ॒रु॒न्ध॒ । यत् ।

ए॒ताम् । अ॒न्वा॒हे॒त्यनु॑-आ॒ह । अ॒ग्नेः । ए॒व । ए॒तया॑ । प्रि॒यम् । धाम॑ ।
 अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । ई॒श्वरः॑ । वै । ए॒षः । प॒राङ् । प्र॒द॒घ इति॑ प्र -द॒घः ।
 यः । वि॒ष्णु॒क्र॒मानि॑ति वि॒ष्णु - क्र॒मान् । क्र॒मते॑ । च॒त॒सृ॒भि॒रिति॑
 च॒त॒सृ - भिः॑ । ए॒ति । वर्त॑ते । च॒त्वारि॑ । छ॒न्दा॒सि । छ॒न्दा॒सि ।
 ख॒लु । वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒या । त॒नूः । प्रि॒याम् । ए॒व । अ॒स्य ।

त॒नुव॑म् । अ॒भी॒ति । 2 (50)

TS 5.2.1.3

पर्या॑वर्तते दक्षि॑णा पर्या॑वर्तते स्व॒मे॒व वी॒र्य॑मनु पर्या॑वर्तते तस्मा॑द्-
 दक्षि॑णो ऽर्द्ध आ॒त्मनो॑ वी॒र्या॑वत्तरो ऽथो॑ आ॒दित्य॑स्यै॒वाऽऽ*वृ॒त॒मनु॑
 पर्या॑वर्तते शु॒न॒श्शे॒प॒माजी॑गतिं व॒रु॒णोऽगृ॑ह्णाथ् स ए॒तां वा॒रु॒णीम॑पश्यत्
 तया॑ वै स आ॒त्मानं॑ व॒रु॒णपा॑शादमु॒ञ्चद्-व॒रु॒णो वा ए॒तं गृ॑ह्णाति
 य उ॒खां प्र॑तिमु॒ञ्चत॑ उदु॒त्त॒मं व॒रु॒ण पा॑शम॒स्मदित्या॑हा-
 ऽऽत्मान॑मे॒वैतया॑-[ ] 3

TS 5.2.1.3 - Padam

पर्या॑वर्तत इति॑ परि - आव॑र्तते । दक्षि॑णा । पर्या॑वर्तत इति॑
 परि - आव॑र्तते । स्व॒म् । ए॒व । वी॒र्य॑म् । अ॒न्विति॑ ।

पर्या॑वर्त॑त इति॑ परि – आव॑र्तते । तस्मा॑त् । दक्षि॑णः । अर्द्धः॑ ।
 आ॒त्मनः॑ । वी॒र्या॑वत्तर इति॑ वी॒र्या॑वत् – तरः॑ ।
 अथो॑ इति॑ । आ॒दि॒त्यस्य॑ । ए॒व ।
 आवृ॑त॒मित्या॑ – वृ॒तम् । अ॒न्वि॒ति । पर्या॑वर्त॑त इति॑ परि – आव॑र्तते ।
 शु॒नश्शे॑पम् । आ॒जी॒गर्ति॑म् । वरु॑णः । अ॒गृ॒ह्णात् । सः । ए॒ताम् ।
 वा॒रु॒णीम् । अ॒प॒श्यत् । तया॑ । वै । सः । आ॒त्मान॑म् । वरु॑णपा॒शादिति॑
 वरु॑ण – पा॒शात् । अ॒मु॒ञ्चत् । वरु॑णः । वै । ए॒तम् । गृ॒ह्णा॒ति । यः ।
 उ॒खाम् । प्र॒ति॒मु॒ञ्च॒त इति॑ प्र॒ति – मु॒ञ्च॒ते । उ॒दिति॑ ।
 उ॒त्त॒म॒मित्यु॑त् – त॒मम् । वरु॑ण । पा॒शम् । अ॒स्मत् । इति॑ । आ॒ह ।
 आ॒त्मान॑म् । ए॒व । ए॒तया॑ । 3 (50)

TS 5.2.1.4

वरु॑णपा॒शान् मु॒ञ्च॒त्या त्वा ऽहार्ष॑मि॒त्याहाऽऽ ह्ये॒न॒ ह॒रति॑
 ध्रु॒व॒स्ति॒ष्ठा ऽवि॑चा॒चलि॑रि॒त्याह॑ प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै वि॒श॑ स्त्वा॒ सर्वा॑
 वाञ्छ॑न्ति॒त्याह॑ वि॒शै॒वैन॑ सम॒र्द्ध॑यत्य॒स्मिन् रा॒ष्ट्रम॑धि॒ श्रये॑त्या॒ह

राष्ट्रमे॑वास्मिन् ध्रु॒वम॑कर्यं का॒मये॑त रा॒ष्ट्रं स्या॑दिति॒ तं मन॑सा
ध्याये॑द्-राष्ट्रमे॑व भव॒त्य- [ ] 4

TS 5.2.1.4 - Padam

वरु॑णपा॒शादि॑ति वरु॑ण-पा॒शात् । मुञ्च॑ति । ए॒ति । त्वा । अ॒हार॒षम् ।
इति॑ । आ॒ह । ए॒ति । हि । ए॒नम् । ह॒रति॑ । ध्रु॒वः । तिष्ठ॑ ।
अवि॑चाचलि॒रित्य॑वि - चा॒चलिः॑ । इति॑ । आ॒ह । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॒
प्रति॑ - स्थि॒त्यै । वि॒शः । त्वा । सर्वाः॑ । वाञ्छ॑न्तु । इति॑ । आ॒ह ।
वि॒शा । ए॒व । ए॒नम् । स॒मिति॑ । अ॒र्द्धय॑ति । अ॒स्मिन् । रा॒ष्ट्रम् ।
अधी॑ति । श्र॒य । इति॑ । आ॒ह । रा॒ष्ट्रम् । ए॒व । अ॒स्मिन् । ध्रु॒वम् ।
अ॒कः । यम् । का॒मये॑त । रा॒ष्ट्रम् । स्या॑त् । इति॑ । तम् । मन॑सा ।
ध्याये॑त् । रा॒ष्ट्रम् । ए॒व । भव॑ति । 4 (50)

TS 5.2.1.5

-ग्रे॑ बृ॒हन्नु॒षसा॑मूर्द्ध॒वो अ॑स्थादि॒त्याहाऽग्र॑मे॒वैनं॑ समा॒नानां॑ करोति
निर्ज॑ग्मि॒वान् तम॑स इत्या॒ह तम॑ ए॒वास्मा॑दप॒ हन्ति॑ ज्योति॒षा-
ऽऽ *गा॑दि॒त्याह॑ ज्योति॒रेवा॑-स्मिन् दधाति च॒तसृ॑भिः सादयति च॒त्वारि॑

छन्दा॑ऽसि॒ छन्दो॑भिरे॒वाऽ-ति॑च्छन्दसो॒त्तमया॑ वर्ष॒र्म् वा ए॒षा छन्द॑सां
य॑दति॑च्छन्दा॒ वर्ष॑र्मे॒वैन॑ऽ समा॒नानां॑ करोति॒ स॒द्वती॑ – [ ] 5

TS 5.2.1.5 - Padam

अ॒ग्रे । बृ॒हन् । उ॒ष॒साम् । ऊ॒र्ध्वः । अ॒स्थात् । इति॑ । आ॒ह । अ॒ग्रम् ।
ए॒व । ए॒नम् । स॒मा॒ना॒नाम् । क॒रोति॑ । नि॒र्जग्मि॒वानिति॑ निः-जग्मि॒वान् ।
तम॑सः । इति॑ । आ॒ह । तमः॑ । ए॒व । अ॒स्मात् । अ॒पेति॑ । ह॒न्ति ।
ज्योति॑षा । एति॑ । अ॒गात् । इति॑ । आ॒ह । ज्योतिः॑ । ए॒व । अ॒स्मिन् ।
दधा॑ति । च॒त॒सृभि॒रिति॑ च॒त॒सृ - भिः॑ । सा॒दय॑ति । च॒त्वारि॑ ।
छन्दा॑ऽसि॒ छन्दो॑भि॒रिति॑ छन्दः॑ - भिः॑ । ए॒व ।
अति॑च्छन्द॒सेत्य॑ति - छन्द॒सा । उ॒त्तम॑येत्युत् - तमया॑ । वर्ष॒र्म् । वै ।
ए॒षा । छन्द॑साम् । यत् । अति॑च्छन्दा॒ इत्य॑ति - छन्दाः॑ । वर्ष॒र्म् । ए॒व ।
ए॒नम् । स॒मा॒ना॒नाम् । क॒रोति॑ । स॒द्वतीति॑ सत् - व॒ती । 5 (50)

TS 5.2.1.6

भव॑ति स॒त्त्वमे॒वैनं॑ गमयति॒ वाथ्स॑प्रे॒णोप॑ तिष्ठत ए॒तेन॑ वै
व॒थ्स॒प्रीर्भा॑लन्दनो॒ऽग्नेः॑ प्रि॒यं धा॒मावा॑रुन्धा॒ग्नेरे॒वैतेन॑ प्रि॒यं
धा॒माव॑ रुन्ध ए॒काद॑शं भवत्ये॒कधै॒व यज॑माने वी॒र्यं॑ दधाति॒ स्तोमे॑न वै

दे॒वा अ॒स्मिन् लो॒क आ॒र्ध॒न्नु॒वन् छ॒न्दो॑भि॒रमु॒ष्मिन्त् स्तो॒मस्ये॒व ख॒लु
वा ए॒तद्-रू॒पं य॒द्-वा॒थ्स॒प्रं य॒द्-वा॒थ्स॒प्रेणो॑प॒तिष्ठ॑त- [ ] 6

TS 5.2.1.6 - Padam

भ॒वति॑ । स॒त्त्वमि॑ति स॒त् - त्व॒म् । ए॒व । ए॒नम् । ग॒मय॑ति ।
वा॒थ्स॒प्रेणे॑ति वा॒थ्स - प्रे॒ण । उ॒पेति॑ । ति॒ष्ठते॑ । ए॒तेन॑ । वै ।
व॒थ्स॒प्रीरि॑ति व॒थ्स - प्रीः । भा॒ल॒न्दनः॑ । अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धा॒म ।
अ॒वेति॑ । अ॒रु॒न्ध । अ॒ग्नेः । ए॒व । ए॒तेन॑ । प्रि॒यम् । धा॒म । अ॒वेति॑ ।
रु॒न्धे । ए॒का॒द॒शम् । भ॒वति॑ । ए॒क॒धे॒त्ये॒क - धा॑ । ए॒व । य॒ज॒मा॒ने ।
वी॒र्य॑म् । द॒धा॒ति । स्तो॒मेन॑ । वै । दे॒वाः । अ॒स्मिन् । लो॒के ।
आ॒र्ध॒न्नु॒वन् । छ॒न्दो॑भि॒रिति॑ छ॒न्दः - भिः॑ । अ॒मु॒ष्मिन् । स्तो॒मस्य॑ ।
इ॒व । ख॒लु । वै । ए॒तत् । रू॒पम् । य॒त् । वा॒थ्स॒प्रमि॑ति वा॒थ्स-प्र॑म् ।
य॒त् । वा॒थ्स॒प्रेणे॑ति वा॒थ्स-प्रे॑ण । उ॒प॒तिष्ठ॑त इ॒त्युप॑-तिष्ठते । 6 (50)

TS 5.2.1.7

इ॒ममे॒व ते॒न लो॒क॒म॒भि ज॑यति य॒द्-वि॒ष्णु॒क्र॒मा॒न् क्र॑म॒ते ऽमु॒मे॒व
तैर्लो॒क॒म॒भि ज॑यति पूर्वे॒द्युः प्र॑ क्रा॒म॒त्यु॒त्तरे॒द्यु-रू॒प तिष्ठ॑ते तस्मा॒द्-
यो॒गेऽन्या॑सां प्र॒जा॒नां म॒नः क्षे॒मेऽन्या॑सां तस्मा॒द्-या॒या॒वरः॑ क्षे॒म्यस्ये॑शे

तस्माद्-यायावरः क्षेम्यमध्यवस्यति मुष्टी करोति वाचं यच्छति
यज्ञस्य धृत्यै ॥ 7

TS 5.2.1.7 - Padam

इमम् । एव । तेन । लोकम् । अभीति । जयति । यत् ।
विष्णुक्रमानिति विष्णु – क्रमान् । क्रमते । अमुम् । एव । तैः ।
लोकम् । अभीति । जयति । पूर्वेषुः । प्रेति । क्रामति । उत्तरेषुः ।
उपेति । तिष्ठते । तस्मात् । योगै । अन्यासाम् । प्रजानामिति
प्र – जानाम् । मनः । क्षेमै । अन्यासाम् । तस्मात् । यायावरः ।
क्षेम्यस्य । ईशे । तस्मात् । यायावरः । क्षेम्यम् ।
अध्यवस्यतीत्यधि – अवस्यति । मुष्टी इति । करोति । वाचम् ।
यच्छति । यज्ञस्य । धृत्यै ॥ 7 (42) (सृष्टौ – (1) भ्ये – तया –
भवति – सद्धत्यु – पतिष्ठते – द्विचत्वारिंशच्च) (A1)

TS 5.2.2.1

अन्नपतेऽन्नस्य नो देहीत्याहा-ग्निर्वा अन्नपतिः स एवास्मा अन्नं प्र
यच्छत्यनमीवस्य शुष्मिण इत्याहायक्ष्मस्येति वावैतदाह प्र प्रदातारं

तारि॑ष ऊ॒र्जं॑ नो॒ धेहि॑ द्वि॒पदे॑ चतु॒ष्पद॑ इत्या॒हाऽऽशि॑षमे॒वैता॒मा शा॑स्त
उदु॑ त्वा वि॒श्वे दे॒वा इत्या॑ह प्रा॒णा वै वि॒श्वे दे॒वाः- [ ] 8

TS 5.2.2.1 - Padam

अ॒न्नप॑त इत्य॒न्न - प॒ते । अ॒न्नस्य॑ । नः॑ । दे॒हि । इति॑ । आ॒ह ।
अ॒ग्निः । वै । अ॒न्नप॑तिरित्य॒न्न - प॒तिः । सः । ए॒व । अ॒स्मै ।
अ॒न्नम् । प्रेति॑ । य॒च्छति॑ । अ॒नमी॑वस्य । शु॒ष्मिणः॑ । इति॑ । आ॒ह ।
अ॒यक्ष्म॑स्य । इति॑ । वा॒व । ए॒तत् । आ॒ह । प्रेति॑ । प्र॒दाता॑रमिति॑
प्र - दा॒ता॒रम् । तारि॑षः । ऊ॒र्जम् । नः॑ । धे॒हि ।
द्वि॒पद॑ इति॑ द्वि - प॒दे । चतु॒ष्पद॑ इति॑ चतुः - प॒दे । इति॑ । आ॒ह ।
आ॒शि॒षमि॒त्या - शि॒षम् । ए॒व । ए॒ताम् । एति॑ । शा॒स्ते । उदि॑ति ।
उ । त्वा । वि॒श्वे । दे॒वाः । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः । वै ।
वि॒श्वे । दे॒वाः । 8 (50)

TS 5.2.2.2

प्रा॒णैरे॒वैन॑मुद् य॒च्छते॑ ऽग्ने॒ भर॑न्तु चि॒त्तिभि॑रित्या॒ह यस्मा॑ ए॒वैनं॑
चि॒त्तायो॑द्य॒च्छते॑ तेनै॒वैन॑ सम॒र्द्धय॑ति चत॒सृभि॑रा सा॒दय॑ति च॒त्वारि॑
छन्दा॑सि॒ छन्दो॑भिरे॒वा-ति॑च्छन्द॒सोत्त॑मया॒ वर्ष्म॑ वा ए॒षा छन्द॑सां

यदति॑च्छन्दा॒ वर्ष॑मै॒वैन॑ꣳ समा॒नानां॑ करोति॒ स॒द्वती॑ भवति
सत्त्व॑मे॒वैनं॑ गमयति॒ प्रेद॑ग्ने॒ ज्योति॑ष्मान्- [ ] 9

TS 5.2.2.2 - Padam

प्रा॒णैरि॑ति॒ प्र - अ॒नैः । ए॒व । ए॒नम् । उ॒दि॒ति । य॒च्छ॒ते । अ॒ग्ने ।
भ॒रन्तु॑ । चि॒त्तिभि॑रिति॒ चि॒त्ति - भिः । इति॑ । आ॒ह । यस्मै॑ । ए॒व ।
ए॒नम् । चि॒त्ताय॑ । उ॒द्यच्छ॑त॒ इत्यु॑त् - य॒च्छ॒ते । तेन॑ । ए॒व ।
ए॒नम् । स॒मि॒ति । अ॒र्द्ध॒यति॑ । च॒त॒सृभि॑रिति॒ च॒त॒सृ - भिः । ए॒ति ।
सा॒द॒यति॑ । च॒त्वारि॑ । छ॒न्दाꣳसि॑ । छ॒न्दोभि॑रिति॒ छ॒न्दः - भिः । ए॒व ।
अ॒ति॒च्छ॒न्द॒सेत्य॑ति - छ॒न्द॒सा । उ॒त्त॒म॒येत्यु॑त् - त॒मया॑ । व॒र्षम् । वै ।
ए॒षा । छ॒न्द॒साम् । यत् । अ॒ति॒च्छ॒न्दा इत्य॑ति - छ॒न्दाः । व॒र्षम् । ए॒व ।
ए॒नम् । स॒मा॒ना॒नाम् । क॒रो॒ति । स॒द्वती॑ति॒ सत् - व॒ती । भ॒वति॑ ।
स॒त्त्वमि॑ति॒ सत्-त्व॑म् । ए॒व । ए॒नम् । ग॒म॒यति॑ । प्रेति॑ । इत् । अ॒ग्ने ।
ज्योति॑ष्मान् । 9 (50)

TS 5.2.2.3

या॒ही॒त्याह॑ ज्योति॑रे॒वास्मिन्॑ दधाति॒ त॒नु॒वा वा ए॒ष हि॑नस्ति॒ यꣳ
हि॒नस्ति॑ मा हि॑ꣳसी॒स्त॒नु॒वा प्र॒जा इत्या॑ह प्र॒जाभ्य॑ ए॒वैन॑ꣳ श॒म॒यति॑

रक्षा॑सि॒ वा ए॒तद्-य॒ज्ञ॑ स॒चन्ते॒ यद॑न॒ उ॒त्स॑र्ज॒त्य॒क्र॒न्द॒दित्य॑न्वा॒ह
रक्ष॑साम॒प॒ह॒त्या॒ अन॑सा॒ वह॑न्त्य॒प॒चि॒ति-मे॒वास्मि॑न् द॒धाति॒
तस्मा॑दन॒स्वी च॒ रथी॑ चाति॒थीना॑-म॒प॒चि॒त॒त॒मा - [ ] 10

TS 5.2.2.3 - Padam

या॒हि । इति॑ । आ॒ह । ज्योतिः॑ । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । द॒धाति॑ । त॒नुवा॑ ॥
वै । ए॒षः । हि॒न॒स्ति । यम् । हि॒न॒स्ति । मा । हि॒सीः । त॒नुवा॑ ॥
प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । इति॑ । आ॒ह । प्र॒जाभ्य॑ इति॑ प्र - जा॒भ्यः ।
ए॒व । ए॒नम् । श॒म॒य॒ति । रक्षा॑सि॒ वै । ए॒तत् । य॒ज्ञम् । स॒चन्ते॑ ।
यत् । अ॒नः । उ॒त्स॑र्ज॒तीत्यु॑त्-स॒र्ज॒ति । अ॒क्र॒न्दत् । इति॑ । अ॒न्वि॒ति ।
आ॒ह । रक्ष॑साम् । अ॒प॒ह॒त्या इत्य॑प - ह॒त्यै । अ॒न॒सा । व॒ह॒न्ति ।
अ॒प॒चि॒ति॒मि॒त्य॒प - चि॒तिम् । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् ॥
अ॒न॒स्वी । च । र॒थी । च । अ॒ति॒थीना॑म् ।
अ॒प॒चि॒त॒त॒मावि॒त्य॒प॒चि॒त - त॒मौ । 10 (50)

TS 5.2.2.4

व॒प॒चि॒ति॒मा॒न् भ॒व॒ति॒ य ए॒वं वै॑द॒ समि॒धा ऽग्निं॑ दु॒व॒स्य॑तेति॒
घृ॒ता॒नु॒षि॒क्ता-म॑व॒सि॒ते॒ समि॒ध॒मा द॒धाति॑ यथा॒ ऽति॒थ॒य आ॑ग॒ताय॑

स॒र्पि॒ष्व॒दा॒ति॒थ्यं॑ क॒रि॒यते॑ ता॒दृ॒गे॒व तद्-गा॒य॒त्रि॒या ब्रा॒ह्म॒ण॒स्य॑ गा॒य॒त्रो
हि ब्रा॒ह्म॒ण॒स्त्रि॒ष्टु॒भा रा॒ज॒न्य॒स्य त्रै॒ष्टु॒भो हि रा॒ज॒न्यो॑ ऽप्सु॒ भस्म॑
प्र वे॒श॒य॒त्यप्सु॒यो॒नि॒र्वा अ॒ग्निः॑ स्वा॒मे॒वैनं॑ यो॒निं॑ ग॒म॒य॒ति ति॒सृ॒भिः
प्र वे॒श॒य॒ति त्रि॒वृ॒द्-वा - [ ] 11

TS 5.2.2.4 - Padam

अ॒प॒चि॒ति॒मा॒नित्य॑प॒चि॒ति - मा॒न् । भ॒व॒ति । यः । ए॒वम् । वे॒द ।
स॒मि॒धे॒ति सं - इ॒धा । अ॒ग्नि॒म् । दु॒व॒स्य॒त । इ॒ति । घृ॒ता॒नु॒षि॒क्ता॒मि॒ति
घृ॒त - अ॒नु॒षि॒क्ता॒म् । अ॒व॒सि॒त इ॒त्य॒व - सि॒ते ।
स॒मि॒ध॒मि॒ति सं - इ॒ध॒म् । ए॒ति । द॒धा॒ति । य॒था । अ॒ति॒थ॒ये ।
आ॒ग॒ता॒ये॒त्या - ग॒ता॒य । स॒र्पि॒ष्वत् । आ॒ति॒थ्य॒म् । क॒रि॒यते॑ । ता॒दृ॒क् ।
ए॒व । तत् । गा॒य॒त्रि॒या । ब्रा॒ह्म॒ण॒स्य । गा॒य॒त्रः । हि । ब्रा॒ह्म॒णः । त्रि॒ष्टु॒भा ।
रा॒ज॒न्य॒स्य । त्रै॒ष्टु॒भः । हि । रा॒ज॒न्यः । अ॒प्सि॒स्व॒त्यप्-सु॑ । भस्म॑ ।
प्रे॒ति । वे॒श॒य॒ति । अ॒प्सु॒यो॒नि॒रि॒त्यप्सु॑ - यो॒निः । वै । अ॒ग्निः ।
स्वा॒म् । ए॒व । ए॒न॒म् । यो॒नि॒म् । ग॒म॒य॒ति । ति॒सृ॒भि॒रि॒ति ति॒सृ-भिः॑ ।
प्रे॒ति । वे॒श॒य॒ति । त्रि॒वृ॒दि॒ति त्रि॑ - वृ॒त् । वै । 11 (50)

TS 5.2.2.5

अ॒ग्नि-र्या॒वाने॒वाग्नि॑ स्तं॒ प्रति॑ष्ठां॒ गम॑यति॒ परा॒ वा ए॒षोऽग्निं॑
व॒पति॑ योऽ॒प्सु भ॑स्म प्र॒वेश॑यति॒ ज्योति॑ष्मती॒भ्या-म॒व द॑धाति
ज्योति॑रे॒वास्मिन् द॑धाति॒ द्वाभ्यां॑ प्रति॒ष्ठित्यै॑ परा॒ वा ए॒ष प्र॒जां प॑शून्.
व॒पति॑ योऽ॒प्सु भ॑स्म प्र॒वेश॑यति॒ पुन॑रूर्जा॒ सह॒ रय्येति॑ पुन॑रुदैति॒
प्र॒जामे॒व प॑शूना॒त्मन् ध॑त्ते पुन॑स्त्वा ऽऽदि॒त्या- [ ] 12

TS 5.2.2.5 - Padam

अ॒ग्निः । या॒वान् । ए॒व । अ॒ग्निः । तम् । प्र॒तिष्ठा॑मिति॒ प्रति॑ - स्था॒म् ।
गम॑यति । परेति॑ । वै । ए॒षः । अ॒ग्निम् । व॒पति॑ । यः ।
अ॒प्स्वि॒त्यप् - सु॑ । भ॑स्म । प्र॒वेश॑यतीति॒ प्र - वे॒शय॑ति ।
ज्योति॑ष्मती॒भ्याम् । अ॒वेति॑ । द॒धाति॑ । ज्योतिः॑ । ए॒व । अ॒स्मिन् ।
द॒धाति॑ । द्वा॒भ्याम् । प्र॒तिष्ठा॑त्या इति॒ प्रति॑ - स्थि॒त्यै । परेति॑ । वै ।
ए॒षः । प्र॒जामि॑ति॒ प्र - जा॒म् । प॑शून् । व॒पति॑ । यः ।
अ॒प्स्वि॒त्यप् - सु॑ । भ॑स्म । प्र॒वेश॑यतीति॒ प्र - वे॒शय॑ति । पुनः॑ ।
ऊ॒र्जा । स॒ह । र॒य्या । इति॑ । पुनः॑ । उ॒दैती॑त्युत् - ऐति॑ ।

प्र॒जामि॑ति॒ प्र – जा॒म् । ए॒व । प॒शून् । आ॒त्मन् । ध॒त्ते । पुनः॑ ।

त्वा । आ॒दि॒त्याः । 12 (50)

TS 5.2.2.6

रु॒द्रा वस॑वः॒ समि॑न्धता॒-मि॒त्याहै॑ता वा ए॒तं दे॒वता॒ अ॒ग्रे स॒मैन्ध॑त
ताभि॑रेवैनं॒ समि॑न्धे **बो॒धा** स बो॒धीत्यु॑प तिष्ठ॑ते बो॒धय॑त्येवैनं
तस्मा॑त् सु॒प्त्वा प्र॒जाः प्र बु॑द्ध्यन्ते यथा॑स्त्वा॒नमु॑प तिष्ठ॑ते तस्मा॑द्-
यथा॑स्त्वा॒नं प॒शवः॑ पुन॑रेत्यो॒प तिष्ठ॑न्ते ॥ 13

TS 5.2.2.6 - Padam

रु॒द्राः । वस॑वः । समि॑ति । इ॒न्धता॑म् । इति॑ । आ॒ह । ए॒ताः । वै ।
ए॒तम् । दे॒वताः॑ । अ॒ग्रे । समि॑ति । ऐ॒न्धत॑ । ताभिः॑ । ए॒व । ए॒नम् ।
समि॑ति । इ॒न्धे । बो॒ध । सः । बो॒धि । इति॑ । उ॒पेति॑ । तिष्ठ॑ते ।
बो॒धय॑ति । ए॒व । ए॒नम् । तस्मा॑त् । सु॒प्त्वा । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः ।
प्रेति॑ । बु॒द्ध्यन्ते॑ । यथा॑स्त्वा॒नमि॑ति यथा – स्त्वा॒नम् । उ॒पेति॑ ।
तिष्ठ॑ते । तस्मा॑त् । यथा॑स्त्वा॒नमि॑ति यथा – स्त्वा॒नम् । प॒शवः॑ । पुनः॑ ।
ए॒त्येत्या॑ – इत्य॑ । उ॒पेति॑ । तिष्ठ॑न्ते ॥ 13 (42) (वै विश्वे॑ दे॒वा –

ज्योति॑ष्मा-न॒प॒चित॑तमौ-त्रि॒वृ॒द्धा-आ॒दि॒त्या-द्वि॒च॒त्वारि॑श॒च्च) (A2)

TS 5.2.3.1

याव॑ती॒ वै पृ॒थि॒वी तस्यै॑ य॒म आ॒धि॒प॒त्यं प॒री॒याय॑ यो वै य॒मं
दे॒व॒य॒ज॒न॒म॒स्या अ॒निर्या॑च्या॒ग्निं चि॒नु॒ते य॒मायै॑न॒ꣳ
स चि॒नु॒ते ऽपे॑ते॒त्यद्ध्य॑व॒साय॑यति य॒ममे॒व दे॒व॒य॒ज॒न॒म॒स्यै नि॒र्या॑च्या-
ऽऽ॒त्म॒ने ऽग्निं॑ चि॒नु॒त इ॒ष्व॒ग्रेण॑ वा अ॒स्या अ॒नामृ॑त-मि॒च्छन्तो॑ नावि॒न्दन्
ते दे॒वा ए॒तद्-य॑जु॒रप॑श्यन्पे॒तेति॑ यदे॒तेना॑-ध्य॒व॒साय॑यत्य - [ ] 14

TS 5.2.3.1 - Padam

याव॑ती । वै । पृ॒थि॒वी । तस्यै॑ । य॒मः । आ॒धि॒प॒त्यमि॒त्याधि॑ - प॒त्यम् ।
प॒री॒ति । इ॒याय॑ । यः । वै । य॒मम् । दे॒व॒य॒ज॒न॒मि॒ति दे॒व - य॒ज॒नम् ।
अ॒स्याः । अ॒निर्या॑च्ये॒त्यनिः॑ - या॒च्य । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । य॒माय॑ ।
ए॒नम् । सः । चि॒नु॒ते । अ॒पे॒ति । इ॒त । इ॒ति ।
अ॒द्ध्य॒व॒साय॑यतीत्य॒धि - अ॒व॒साय॑यति । य॒मम् । ए॒व ।
दे॒व॒य॒ज॒न॒मि॒ति दे॒व-य॒ज॒नम् । अ॒स्यै । नि॒र्या॑च्ये॒ति निः॑ - या॒च्य ।
आ॒त्म॒ने । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । इ॒ष्व॒ग्रेणे॑तीषु - अ॒ग्रेण॑ । वै । अ॒स्याः ।
अ॒नामृ॑तमि॒त्यना॑ - मृ॒तम् । इ॒च्छन्तः॑ । न । अ॒वि॒न्दन् । ते । दे॒वाः ।

ए॒तत् । य॒जुः । अ॒प॒श्य॒न् । अ॒पे॒ति । इ॒त । इ॒ति । यत् । ए॒तेन॑ ।

अ॒द्ध्य॒व॒सा॒य॒य॒तीत्य॑धि – अ॒व॒सा॒य॒य॒ति । 14 (50)

TS 5.2.3.2

–ना॒मृत॑ ए॒वाग्निं॑ चि॒नुत॑ उ॒द्ध॒न्ति॑ य॒दे॒वा॒स्या अ॒मे॒द्ध्यं॑ तद॒प
ह॒न्त्य॒पो ऽवो॑क्षति॒ शान्त्यै॑ सि॒क॒ता नि॑ व॒पत्ये॒तद् वा अ॒ग्नेवै॑श्वा॒नर॑स्य
रू॒पꣳ रू॒पेणै॒व वै॑श्वा॒नर॑म॒व रु॒न्ध ऊ॒षान् नि॑ व॒पति॑ पु॒ष्टिर्वा ए॒षा
प्र॒ज॒न॒नं य॑दू॒षाः पु॒ष्ट्यामे॒व प्र॒ज॒न॒नेऽग्निं॑ चि॒नुते॑ऽथो सं॒ज्ञान॑ ए॒व
सं॒ज्ञानꣳ ह्ये॑तत् – [ ] 15

TS 5.2.3.2 - Padam

अ॒ना॒मृत॑ इत्य॒ना – मृ॒ते । ए॒व । अ॒ग्नि॒म् । चि॒नु॒ते । उ॒दि॒ति । ह॒न्ति॑ ।
यत् । ए॒व । अ॒स्याः । अ॒मे॒द्ध्य॒म् । तत् । अ॒पे॒ति । ह॒न्ति॑ । अ॒पः ।
अ॒वे॒ति । उ॒क्ष॒ति । शान्त्यै॑ । सि॒क॒ताः । नी॒ति । व॒प॒ति । ए॒तत् । वै ।
अ॒ग्नेः । वै॒श्वा॒नर॑स्य । रू॒पम् । रू॒पेण॑ । ए॒व । वै॒श्वा॒नर॑म् । अ॒वे॒ति ।
रु॒न्धे । ऊ॒षान् । नी॒ति । व॒प॒ति । पु॒ष्टिः । वै । ए॒षा ।
प्र॒ज॒न॒न॒मि॒ति प्र – ज॒न॒न॒म् । यत् । ऊ॒षाः । पु॒ष्ट्याम् । ए॒व ।
प्र॒ज॒न॒न इति॑ प्र – ज॒न॒ने । अ॒ग्नि॒म् । चि॒नु॒ते । अ॒थो इति॑ ।

सं॒ज्ञान॒ इति॑ सं – ज्ञाने॑ । ए॒व । सं॒ज्ञान॒मिति॑ सं-ज्ञान॑म् ।

हि । ए॒तत् । 15 (50)

TS 5.2.3.3

प॒शूनां॑ य॒दूषा॒ द्यावा॑पृथि॒वी स॒हाऽऽस्तां॑ ते वि॒यती॑ अ॒ब्रूता॑मस्त्वे॒व नौ॑
स॒ह य॒ज्ञिय॑मिति॒ यद॒मुष्या॑ य॒ज्ञिय॑मासीत् तद॒स्याम॑दधात् त ऊ॒षा
अ॒भवन्॑ यद॒स्या य॒ज्ञिय॑मासीत् तद॒मुष्या॑मदधात् तद॒द च॒न्द्रम॑सि
कृ॒ष्णमू॑षान् नि॒वप॑न्नदो ध्या॒येद् द्यावा॑पृथि॒व्योरे॒व य॒ज्ञिये॑ऽग्निं चि॒नुते॒
ऽयं॑ सो अ॒ग्निरिति॑ वि॒श्वामि॑त्रस्य – [ ] 16

TS 5.2.3.3 - Padam

प॒शूना॑म् । यत् । ऊ॒षाः । द्यावा॑पृथि॒वी इति॑ द्यावा॑ – पृथि॒वी । स॒ह ।
आ॒स्ताम् । ते इति॑ । वि॒यती॑ इति॒ वि – य॒ती । अ॒ब्रूता॑म् । अस्तु॑ ।
ए॒व । नौ॑ । स॒ह । य॒ज्ञिय॑म् । इति॑ । यत् । अ॒मुष्याः॑ । य॒ज्ञिय॑म् ।
आसी॑त् । तत् । अ॒स्याम् । अ॒दधा॑त् । ते । ऊ॒षाः । अ॒भवन्॑ ।
यत् । अ॒स्याः । य॒ज्ञिय॑म् । आसी॑त् । तत् । अ॒मुष्या॑म् । अ॒दधा॑त् ।
तत् । अ॒दः । च॒न्द्रम॑सि । कृ॒ष्णम् । ऊ॒षान् । नि॒वप॑न्निति॒ नि-वप॑न् ।
अ॒दः । ध्या॒येत् । द्यावा॑पृथि॒व्योरिति॑ द्यावा॑ – पृथि॒व्योः । ए॒व ।

य॒ज्ञिये॑ । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । अ॒यम् । सः । अ॒ग्निः । इति॑ ।

वि॒श्वामि॑त्रस्येति॑ वि॒श्व – मि॒त्रस्य॑ । 16 (50)

TS 5.2.3.4

सू॒क्तं भव॑त्येतेन॒ वै वि॒श्वामि॑त्रो॒ऽग्नेः प्रि॒यं धामा॑वारु॒न्धाग्ने॑रेवैतेन॒ प्रि॒यं
धामा॑व रु॒न्धे छन्दो॑भिर्वै दे॒वाः सु॒वर्गं॑ लो॒कमा॑यन् चत॒स्रः प्रा॒चीरु॑प
दधा॑ति च॒त्वारि॑ छन्दा॒ऽसि॒ छन्दो॑भिरेव तद्-यज॑मानः सु॒वर्गं
लो॒कमे॑ति॒ तेषा॑ऽसु॒वर्गं॑ लो॒कं य॑तां दि॒शः सम॑व्लीयन्त॒ ते द्वे
पु॒रस्ता॑थ् समी॒ची उ॑पादधत॒ द्वे – [ ] 17

TS 5.2.3.4 - Padam

सू॒क्तमि॑ति॒ सु – उ॒क्तम् । भव॑ति । ए॒तेन॑ । वै । वि॒श्वामि॑त्र इति॑
वि॒श्व – मि॒त्रः । अ॒ग्नेः । प्रि॒यम् । धाम॑ । अवे॑ति । अ॒रुन्ध॑ ।
अ॒ग्नेः । ए॒व । ए॒तेन॑ । प्रि॒यम् । धाम॑ । अवे॑ति । रु॒न्धे ।
छन्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑ – भिः । वै । दे॒वाः । सु॒वर्गमि॑ति॒ सुवः॑ – गम् ।
लो॒कम् । आ॒यन् । चत॑स्रः । प्रा॒चीः । उपे॑ति । द॒धाति॑ । च॒त्वारि॑ ।
छन्दा॒ऽसि॒ । छन्दो॑भिरिति॒ छन्दः॑ – भिः । ए॒व । तत् । यज॑मानः ।

सु॒व॒र्गमि॑ति॒ सु॒वः॑ – ग॒म् । लो॒कम् । ए॒ति॒ । ते॒षाम् । सु॒व॒र्गमि॑ति॒
सु॒वः॑ – ग॒म् । लो॒कम् । य॒ताम् । दि॒शः॑ । स॒मि॒ति॒ । अ॒व्ली॒यन्त॑ ।
ते । द्वे॑ इति॒ । पु॒रस्ता॑त् । स॒मी॒ची॒ इति॑ । उ॒पेति॑ । अ॒द॒धत॑ ।
द्वे॑ इति॒ । 17 (50)

TS 5.2.3.5

प॒श्चा॒त् स॒मी॒ची॒ ताभि॑र्वे ते दि॒शोऽदृ॑हन् । यद् द्वे पु॒रस्ता॑त् स॒मी॒ची॒
उ॒प॒द॒धा॒ति॒ द्वे प॒श्चा॒त् स॒मी॒ची॒ दि॒शां वि॑धृत्या अथो प॒श॒वो वै
छ॒न्दा॑सि प॒शू॒ने॒वा॒स्मै स॒मी॒चो द॑धात्य॒ष्टावु॑प द॑धात्य॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री
गा॒य॒त्रो ऽग्नि॑र्या॒वाने॒वाग्नि॑स्तं चि॒नु॒ते ऽष्टा॑वुप द॑धात्य॒ष्टाक्ष॑रा गाय॒त्री
गा॒य॒त्री सु॒व॒र्गं लो॒कम॑ञ्जसा वेद सु॒व॒र्गस्य॑ लो॒कस्य॑ – [ ] 18

TS 5.2.3.5 - Padam

प॒श्चा॒त् । स॒मी॒ची॒ इति॑ । ताभिः॑ । वै । ते । दि॒शः॑ । अ॒दृ॑हन् ।
यत् । द्वे॑ इति॒ । पु॒रस्ता॑त् । स॒मी॒ची॒ इति॑ । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॑धाति ।
द्वे॑ इति॒ । प॒श्चा॒त् । स॒मी॒ची॒ इति॑ । दि॒शाम् । वि॑धृत्या इति॒ वि॒धृत्यै॑ ।
अथो॑ इति॒ । प॒श॒वः॑ । वै । छ॒न्दा॑सि । प॒शून् । ए॒व । अ॒स्मै ।
स॒मी॒चः॑ । द॑धाति । अ॒ष्टौ । उ॒पेति॑ । द॑धाति । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा-अ॒क्षरा॑ ।

गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्रः । अ॒ग्निः । या॒वान् । ए॒व । अ॒ग्निः । तम् । चि॒नु॒ते ।
अ॒ष्टौ । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । अ॒ष्टाक्ष॑रेत्य॒ष्टा-अ॒क्ष॒रा । गा॒य॒त्री । गा॒य॒त्री ।
सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः - गम् । लो॒कम् । अ॒ञ्ज॒सा । वे॒द ।
सु॒व॒र्गस्ये॑ति सु॒वः - ग॒स्य । लो॒कस्य॑ । 18 (50)

TS 5.2.3.6

प्र॒ज्ञा॒त्यै ॥ त्रयो॑द॒श लो॒कं पृ॒णा उप॑ द॒धा॒त्येक॑वि॒ंश॒तिः सं प॑द्यन्ते
प्र॒ति॒ष्ठा वा एक॑वि॒ंशः प्र॒ति॒ष्ठा गा॒र्ह॒प॒त्य एक॑वि॒ंश॒स्यै॒व
प्र॒ति॒ष्ठां गा॒र्ह॒प॒त्यम॒नु प्र॒ति ति॑ष्ठति प्र॒त्यग्निं॑ चि॒क्या॒न स्ति॑ष्ठति य
ए॒वं ॥ वे॒द पञ्च॑चि॒तीकं॑ चि॒न्वी॒त प्र॒थमं॑ चि॒न्वा॒नः पा॒ङ्क्तो॑ य॒ज्ञः पा॒ङ्क्ताः॑
प॒श॒वो य॒ज्ञमे॒व प॒शू॒नव॑ रु॒न्धे त्रि॑चि॒तीकं॑ चि॒न्वी॒त द्वि॒तीयं॑
चि॒न्वा॒न स्त्रय॑ इ॒मे लो॒का ए॒ष्वे॒व लो॒केषु॑ - [ ] 19

TS 5.2.3.6 - Padam

प्र॒ज्ञा॒त्या इति॑ प्र - ज्ञा॒त्यै । त्रयो॑द॒शेति॑ त्रयः - द॒श ।
लो॒कं पृ॒णा इति॑ लो॒कं - पृ॒णाः । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति ।
एक॑वि॒ंश॒तिरि॒त्येक॑ - वि॒ंश॒तिः । स॒मि॒ति । प॑द्यन्ते ।
प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्र॒ति - स्था । वै । एक॑वि॒ंश इत्ये॑क - वि॒ंशः ।

प्रति॑ष्ठेति॑ प्रति – स्था । गार्॑हपत्य॒ इति॑ गार्॑ह – पत्यः॑ ।
 एक॑वि॒ंशस्येत्ये॑क – वि॒ंशस्य॑ । ए॒व । प्रति॑ष्ठामिति॑ प्रति-स्थाम् ।
 गार्॑हपत्यमिति॑ गार्॑ह – पत्यम् । अनु॑ । प्रतीति॑ । तिष्ठति॑ । प्रतीति॑ ।
 अ॒ग्निम् । चि॒क्या॒नः । तिष्ठति॑ । यः । ए॒वम् । वेद॑ । पञ्च॑चितीकमिति॑
 पञ्च॑-चितीकम् । चिन्वीत॑ । प्रथ॑मम् । चिन्वा॒नः । पा॒ङ्कः । य॒ज्ञः ।
 पा॒ङ्कः ॥ प॒शवः॑ । य॒ज्ञम् । ए॒व । प॒शून् । अवेति॑ । रु॒न्धे ।
 त्रि॑चितीकमिति॑ त्रि – चितीकम् । चिन्वीत॑ । द्वितीय॑म् । चिन्वा॒नः ।
 त्रयः॑ । इ॒मे । लो॒काः । ए॒षु । ए॒व । लो॒केषु॑ । 19 (50)

TS 5.2.3.7

प्रति॑ तिष्ठत्ये॒कचिती॑कं चिन्वीत॑ तृतीयं॑ चिन्वा॒न एक॑धा वै सु॒वर्गो॑
 लो॒क एक॑वृ॒तैव॑ सु॒वर्गं ॥ लो॒कमेति॑ पु॒रीषे॑णा॒भ्यूह॑ति
 तस्मा॑न्मा॒ंसेना॑स्थि॒ छन्नं॑ न दुश्च॑र्मा भवति॑ य ए॒वं ॥ वेद॑ पञ्च॑ चि॒तयो॑
 भवन्ति॑ पञ्च॑भिः पु॒रीषै॑र॒भ्यूह॑ति द॒श सं प॑द्यन्ते द॒शाक्ष॑रा वि॒राडन्नं॑
 ॥ वि॒राड् वि॒राज्ये॑वाऽन्नाद्ये॑ प्रति॑ तिष्ठति॑ ॥ 20

TS 5.2.3.7 - Padam

प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ । ए॒क॒चि॒तीक॑मि॒त्येक॑ – चि॒तीक॑म् । चि॒न्वी॒त ।
तृ॒तीय॑म् । चि॒न्वा॒नः । ए॒क॒धे॒त्येक॑ – धा । वै । सु॒वर्ग॑ इति॑
सुवः – गः । लो॒कः । ए॒क॒वृ॒तेत्ये॑क – वृ॒ता । ए॒व । सु॒वर्ग॑मि॒ति
सुवः – गम् । लो॒कम् । ए॒ति । पु॒री॒षेण॑ । अ॒भीति॑ । ऊ॒हति॑ ।
तस्मा॑त् । मा॒ञ्से॒न । अ॒स्थि॑ । छ॒न्नम् । न । दु॒श्च॒र्मेति॑ दुः – च॒र्मा ।
भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् । वे॒द । पञ्च॑ । चि॒तयः॑ । भ॒वन्ति॑ ।
पञ्च॑भि॒रिति॑ पञ्च – भिः । पु॒री॒षैः । अ॒भीति॑ । ऊ॒हति॑ । द॒श ।
स॒मिति॑ । प॒द्यन्ते॑ । द॒शाक्ष॑रेति॑ द॒श – अ॒क्षरा॑ । वि॒राडिति॑ वि-राट् ।
अ॒न्नम् । वि॒राडिति॑ वि – राट् । वि॒राजी॑ति॒ वि – रा॒जि । ए॒व ।
अ॒न्नाद्य॑ इत्य॒न्न – अद्ये॑ । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ ॥ 20 (47)

(अ॒द्ध्यव॑साय॒यति॑ – ह्येत॑ – द्वि॒श्वामि॑त्र॒स्या – दध॑त द्वे – लो॒कस्य॑
– लो॒केषु॑ – स॒प्तच॑त्वा॒रि॒ञ्शच्च॑) (A3)

TS 5.2.4.1

वि वा ए॒तौ द्वि॑षा॒ते यश्च॑ पु॒रा ऽग्नि॑र्यश्चो॒खाया॑ञ् स॒मि॒तमि॑ति॒ चत॑सृ॒भिः
सं नि व॑पति॒ चत्वा॑रि॒ छन्दा॑ञ्सि॒ छन्दा॑ञ्सि॒ खलु॑ वा अ॒ग्नेः प्रि॒या

त॒नूः॑ प्रि॒ययै॑वैनौ॑ त॒नुवा॑ स॒ञ् शा॑स्ति॒ समि॑तमि॒त्याह॑ तस्मा॒द्ब्र॑ह्मणा
क्ष॒त्रञ् समे॑ति॒ यत् सं॒न्यु॑ष्य वि॒हर॑ति॒ तस्मा॒द् ब्र॑ह्मणा
क्ष॒त्रं व्यै॑त्यृतुभिर् - [ ] 21

TS 5.2.4.1 - Padam

वी॒ति॑ । वै । ए॒तौ । द्वि॒षा॒ते इति॑ । यः । च । पु॒रा । अ॒ग्निः । यः ।
च । उ॒खा॒याम् । स॒मि॒ति॑ । इ॒तम् । इति॑ । च॒त॒सृ॒भि॒रिति॑ च॒त॒सृ॒-भिः॑ ।
सम् । नी॒ति॑ । व॒प॒ति॑ । च॒त्वा॒रि॑ । छ॒न्दा॒ञ्सि॑ । छ॒न्दा॒ञ्सि॑ । ख॒लु ।
वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒या । त॒नूः । प्रि॒या॒ । ए॒व । ए॒नौ । त॒नुवा॑ । स॒मि॒ति॑ ।
शा॑स्ति॒ । स॒मि॒ति॑ । इ॒तम् । इति॑ । आ॒ह । तस्मा॒त् । ब्र॑ह्मणा । क्ष॒त्रम् ।
स॒मि॒ति॑ । ए॒ति॑ । यत् । सं॒न्यु॑ष्येति॒ सं - न्यु॑ष्य ।
वि॒हर॑तीति॒ वि - हर॑ति॒ । तस्मा॒त् । ब्र॑ह्मणा । क्ष॒त्रम् । वी॒ति॑ । ए॒ति॑ ।

ऋ॒तुभि॑रित्यृतु - भिः । 21 (50)

TS 5.2.4.2

वा ए॒तं दी॑क्षयन्ति॒ स ऋ॒तुभि॑रे॒व वि॒मु॒च्यो मा॒ते॒व पु॒त्रं पृ॑थि॒वी
पु॒री॒ष्यमि॑त्याह-तुभि॑रे॒वैनं॑ दी॒क्षयि॑त्व॒र्तुभि॑र्वि॒ मुञ्च॑ति॒ वैश्वा॒न॒र्या
शि॒क्य॒मा द॑त्ते॒ स्व॒द॒य॒त्ये॒वैन॑-नैर्ऋ॒तीः कृ॑ष्णा-स्ति॒स्र-स्तु॑ष॒प॒क्वा

भवन्ति॑ निर्ऋ॒त्यै॑ वा ए॒तद्-भा॒ग॒धेयं॑ य॒त् तुषा॑ निर्ऋ॒त्यै॑ रू॒पं कृ॒ष्णम्
रू॒पेणै॒व निर्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयत इ॒मां दि॒शं य॑न्त्ये॒षा - [ ] 22

TS 5.2.4.2 - Padam

वै । ए॒तम् । दी॒क्ष॒यन्ति॑ । सः । ऋ॒तुभि॒रित्यृ॑तु - भिः । ए॒व । वि॒मुच्य॑
इति॑ वि - मु॒च्यः । मा॒ता । इ॒व । पु॒त्रम् । पृ॒थि॒वी । पु॒री॒ष्यम् । इति॑ ।
आ॒ह । ऋ॒तुभि॒रित्यृ॑तु - भिः । ए॒व । ए॒नम् । दी॒क्ष॒यित्वा ।
ऋ॒तुभि॒रित्यृ॑तु-भिः । वी॒ति । मु॒ञ्च॒ति । वै॒श्वान॑र्या । शि॒क्यम् । एति॑ ।
द॒त्ते । स्व॒दय॑ति । ए॒व । ए॒नत् । नैर्ऋ॒तीरि॑ति नैः-ऋ॒तीः । कृ॒ष्णाः ।
ति॒स्रः । तुष॑पक्वा इति॑ तुष - प॒क्वाः । भव॑न्ति ।
निर्ऋ॒त्या इति॑ निः - ऋ॒त्यै । वै । ए॒तत् । भा॒ग॒धेय॑मिति॑
भा॒ग - धे॒यम् । यत् । तुषाः॑ । निर्ऋ॒त्या इति॑ निः-ऋ॒त्यै । रू॒पम् ।
कृ॒ष्णम् । रू॒पेण॑ । ए॒व । निर्ऋ॒तिमि॑ति निः - ऋ॒तिम् । नि॒रव॑दयत
इति॑ निः - अ॒वद॑यते । इ॒माम् । दि॒शम् । य॒न्ति । ए॒षा । 22 (50)

TS 5.2.4.3

वै निर्ऋ॒त्यै दिक् स्वा॒यामे॒व दि॒शि निर्ऋ॒तिं नि॒रव॑दयते स्व॒कृत॑
इ॒रि॒ण उप॑ दधाति प्र॒दरे॑ वै॒तद् वै निर्ऋ॒त्या आ॒यत॑नः स्व॒ ए॒वाऽऽ*

य॒तने॑ नि॒र्ऋ॑तिं नि॒रव॑दयते शि॒क्य॑म॒भ्यु॑प दधाति नै॒र्ऋ॑तो वै पा॒शः
सा॒क्षा॒दे॒वैनं॑ नि॒र्ऋ॑तिपा॒शान्-मु॑ञ्चति तिस्र॑ उप॑ दधाति त्रे॒धावि॑हितो
वै पु॒रुषो॑ या॒वाने॑व पु॒रुष॑स्तस्मा॒न्-नि॒र्ऋ॑तिम॒व य॑जते
परा॑चीरुप- [ ] 23

TS 5.2.4.3 - Padam

वै । नि॒र्ऋ॑त्या इति निः - ऋ॒त्यै । दिक् । स्वा॒याम् । ए॒व । दि॒शि ।
नि॒र्ऋ॑तिमि॒ति निः - ऋ॒तिम् । नि॒रव॑दयत इति निः - अ॒वद॑यते ।
स्व॒कृत॑ इति स्व - कृ॒ते । इ॒रि॒णे । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । प्र॒दर॑ इति
प्र - द॒रे । वा । ए॒तत् । वै । नि॒र्ऋ॑त्या इति निः - ऋ॒त्याः ।
आ॒यत॑नमि॒त्या - य॑तनम् । स्वे । ए॒व । आ॒यत॑न इ॒त्या - य॑तने ।
नि॒र्ऋ॑तिमि॒ति निः - ऋ॒तिम् । नि॒रव॑दयत इति निः - अ॒वद॑यते ।
शि॒क्यम् । अ॒भि । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । नै॒र्ऋ॑त इति नैः - ऋ॒तः । वै ।
पा॒शः । सा॒क्षादि॑ति स - अ॒क्षात् । ए॒व । ए॒नम् । नि॒र्ऋ॑तिपा॒शादि॑ति
नि॒र्ऋ॑ति - पा॒शात् । मु॑ञ्चति । ति॒स्रः । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
त्रे॒धावि॑हित इति त्रे॒धा - वि॒हितः । वै । पु॒रुषः॑ । या॒वान् । ए॒व ।

पुरुषः । तस्मात् । निर्ऋतिमिति निः – ऋतिम् । अवेति । यजते ।
पराचीः । उपेति । 23 (50)

TS 5.2.4.4

दधाति पराचीमेवास्मान्-निर्ऋतिं प्र णुदते अप्रतीक्षमा यन्ति
निर्ऋत्या अन्तर्हित्यै मार्जयित्वाप तिष्ठन्ते मेद्ध्यत्वाय
गार्हपत्यमुप तिष्ठन्ते निर्ऋतिलोक एव चरित्वा पूता
देवलोकमुपावर्तन्त एकयोप तिष्ठन्त एकधैव यजमाने वीर्यं दधति
निवेशनः सङ्गमनो वसूनामित्याह प्रजा वै पशवो वसु प्रजयैवैनं
पशुभिः समर्द्धयन्ति ॥ 24

TS 5.2.4.4 - Padam

दधाति । पराचीम् । एव । अस्मात् । निर्ऋतिमिति निः – ऋतिम् ।
प्रेति । नुदते । अप्रतीक्षमित्यप्रति – ईक्षम् । एति । यन्ति ।
निर्ऋत्या इति निः – ऋत्याः । अन्तर्हित्या इत्यन्तः – हित्यै ।
मार्जयित्वा । उपेति । तिष्ठन्ते । मेद्ध्यत्वायेति मेद्ध्य – त्वाय ।
गार्हपत्यमिति गार्ह – पत्यम् । उपेति । तिष्ठन्ते ।
निर्ऋतिलोक इति निर्ऋति – लोके । एव । चरित्वा । पूताः ।

दे॒व॒लो॒क॒मि॒ति॑ दे॒व – लो॒क॒म् । उ॒पा॒व॒र्त॒न्त॒ इत्यु॒प – आ॒व॒र्त॒न्ते॑ ।

ए॒क॒या । उ॒पे॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒न्ते॑ । ए॒क॒धे॒त्ये॒क – धा ।

ए॒व । य॒ज॒मा॒ने॑ । वी॒र्य॑म् । द॒ध॒ति॑ ।

नि॒वे॒श॒न॒ इति॑ नि॒-वे॒श॒नः॑ । स॒ङ्ग॒म॒न॒ इति॑ सं- ग॒म॒नः॑ । व॒सू॒नाम् ।

इति॑ । आ॒ह॒ । प्र॒जे॒ति॑ प्र – जा । वै । प॒श॒वः॑ । व॒सु॑ ।

प्र॒ज॒ये॒ति॑ प्र – ज॒या॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । प॒शु॒भि॒रि॒ति॑ प॒शु – भिः॑ ।

स॒मि॒ति॑ । अ॒र्द्ध॒य॒न्ति॑ ॥ 24 (48)

(ऋ॒तु॒भि॑ – रे॒षा- परा॑ची॒रु॒पा – षा॑च॒त्वा॒रि॒श॒च्च॑) (A4)

TS 5.2.5.1

पु॒रु॒ष॒मा॒त्रे॒ण॒ वि॑ मि॒मी॒ते॑ य॒ज्ञे॒न॒ वै पु॒रु॒षः॑ सं॒मि॒तो॑ य॒ज्ञ॒प॒रु॒षै॒वैनं॑ वि
मि॒मी॒ते॑ या॒वा॒न् पु॒रु॒ष ऊ॒र्ध्व॒बा॒हु॒स्ता॒वा॒न् भव॑त्ये॒ता॒वद् वै पु॒रु॒षे॑ वी॒र्यं॑
वी॒र्ये॑णै॒वैनं॑ वि मि॒मी॒ते॑ प॒क्षी॑ भव॒ति॒ न ह्य॑प॒क्षः॑ प॒ति॒तु॒-म॒र्ह॒त्य॒र॒न्नि॒ना॑
प॒क्षौ द्रा॒घी॒या॒सौ भव॑तस्तस्मा॒त् प॒क्ष॒प्र॒व॒या॒सि॒ वया॑सि
व्या॒म॒मा॒त्रौ प॒क्षौ च॑ पु॒च्छं॑ च भव॑त्ये॒ता॒वद् वै पु॒रु॒षे॑ वी॒र्यं॑ –[ ] 25

TS 5.2.5.1 - Padam

पुरु॑षमा॒त्रेणे॑ति॒ पुरु॑ष – मा॒त्रेण॑ । वी॒ति॑ । मि॒मी॒ते॑ । य॒ज्ञेन॑ । वै ।
पुरु॑षः । सं॒मित॑ इति॒ सं – मि॒तः॑ । य॒ज्ञप॑रु॒षेति॑ य॒ज्ञ-प॑रु॒षा॑ ॥ ए॒व ।
ए॒नम् । वी॒ति॑ । मि॒मी॒ते॑ । या॒वान् । पुरु॑षः ।
ऊ॒र्ध्वबा॑हु॒रित्यु॑र्ध्व-बा॒हुः । ता॒वान् । भ॒वति॑ । ए॒ताव॑त् । वै । पुरु॑षे ।
वी॒र्य॑म् । वी॒र्ये॑ण । ए॒व । ए॒नम् । वी॒ति॑ । मि॒मी॒ते॑ । प॒क्षी॑ । भ॒वति॑ । न ।
हि । अ॒पक्षः॑ । प॒तितु॑म् । अ॒र्हति॑ । अ॒रन्नि॑ना ॥ प॒क्षौ । द्रा॒घीया॑सौ ।
भ॒वतः॑ । तस्मा॑त् । प॒क्षप्र॑वया॒सीति॑ प॒क्ष – प्र॑वया॒सि॑ । वया॒सि॑ ।
व्याम॑मा॒त्रावि॑ति॒ व्याम॑ – मा॒त्रौ । प॒क्षौ । च॒ । पु॒च्छम् । च॒ । भ॒वति॑ ।
ए॒ताव॑त् । वै । पुरु॑षे । वी॒र्य॑म् । 25 (50)

TS 5.2.5.2

वी॒र्य॑सं॒मितो॑ वे॒णुना॑ वि मि॒मीत॑ आ॒ग्नेयो॑ वै वे॒णुः स॒योनि॑त्वाय॒
य॒जुषा॑ यु॒नक्ति॑ य॒जुषा॑ कृ॒षति॑ व्या॒वृत्त्यै॑ ष॒ड्गवे॑न कृ॒षति॑ ष॒ड् वा
ऋ॒तव॑ ऋ॒तुभि॑रे॒वैनं॑ कृ॒षति॑ यद् द्वा॒दश॑ग॒वेन॑ सँव॒थ्सरे॑णै॒वे यं वा॑
अ॒ग्ने-र॑ति॒दाहा॑द॒बिभे॑त् सै॒तद् द्वि॑गु॒णम॑पश्यत् कृ॒ष्टं चा॑कृ॒ष्टं
च॒ ततो॑ वा इ॒मां ना॑त्यद॒हद्-यत् कृ॒ष्टं चा॑कृ॒ष्टं च॒ – [ ] 26

TS 5.2.5.2 - Padam

वी॒र्य॑स॒मि॒त इति॑ वी॒र्य॑ – स॒मि॒तः । वे॒णु॒ना । वी॒ति॑ । मि॒मी॒ते ।
आ॒ग्ने॒यः । वै । वे॒णुः । स॒यो॒नि॒त्वा॒येति॑ स॒यो॒नि॒ – त्वा॒य ।
य॒जु॒षा । यु॒न॒क्ति॑ । य॒जु॒षा । कृ॒ष॒ति॑ । व्या॒वृ॒त्त्या इति॑ वि – आ॒वृ॒त्त्यै ।
ष॒ङ्ग॒वे॒नेति॑ षट् – ग॒वे॒न । कृ॒ष॒ति॑ । षट् । वै । ऋ॒त॒वः ।
ऋ॒तु॒भि॒रि॒त्यु॒तु – भिः॑ । ए॒व । ए॒न॒म् । कृ॒ष॒ति॑ । यत् । द्वा॒द॒श॒ग॒वे॒नेति॑
द्वा॒द॒श – ग॒वे॒न । सँ॒व॒थ्स॒रे॒णेति॑ सं – व॒थ्स॒रे॒ण । ए॒व । इ॒य॒म् । वै ।
अ॒ग्नेः॑ । अ॒ति॒दा॒हा॒दि॒त्यति॑ – दा॒हात् । अ॒भि॒भे॒त् । सा । ए॒त॒त् ।
द्वि॒गु॒ण॒मि॒ति॑ द्वि – गु॒ण॒म् । अ॒प॒श्य॒त् । कृ॒ष्ट॒म् । च । अ॒कृ॒ष्ट॒म् । च ।
त॒तः । वै । इ॒माम् । न । अ॒ती॒ति॑ । अ॒द॒ह॒त् । यत् । कृ॒ष्ट॒म् । च ।
अ॒कृ॒ष्ट॒म् । च । 26 (50)

TS 5.2.5.3

भ॒व॒त्य॒स्या अ॒न॒ति॒दा॒हा॒य द्वि॒गु॒णं॑ त्वा अ॒ग्नि॑-मु॒द्य॒न्तु-म॒र्ह॒ती॒त्याहु॒र्यत्
कृ॒ष्टं॑ चा॒कृ॒ष्टं॑ च भ॒व॒त्य॒ग्ने॒रु॒द्य॒त्या ए॒ता॒व॒न्तो॒ वै प॒श॒वो॑ द्वि॒पा॒दश्च॑
च॒तु॒ष्पा॒दश्च॑ ता॒न् । यत् प्रा॒च उ॒थ्सृ॒जेद्-रु॒द्रा॒या॒पि द॒द्ध्य॒द्-यद्-

दक्षिणा॑ पित॑रभ्यो॒ नि धु॑वेद्-यत् प्र॒तीचो॑ रक्षा॑सि ह॒न्युरु॑दी॒च
उ॒थ् सृ॑जत्येषा॒ वै दे॑वमनु॒ष्याणा॑ शान्ता॒ दिक् - [ ] 27

TS 5.2.5.3 - Padam

भव॑ति । अ॒स्याः । अन॑तिदाहा॒येत्य॑नति - दा॒हाय॑ । द्वि॒गुण॑मिति
द्वि - गु॒णम् । तु । वै । अ॒ग्निम् । उ॒द्यन्तु॑मित्युत्-य॒न्तुम् । अ॒र्हति॑ ।
इति॑ । आ॒हुः । यत् । कृ॒ष्टम् । च । अ॒कृष्टम् । च । भव॑ति । अ॒ग्नेः ।
उ॒द्यत्या॑ इत्युत् - य॒त्यै । ए॒ताव॑न्तः । वै । प॒शवः॑ । द्वि॒पाद॑ इति
द्वि - पा॒दः । च । चतु॑ष्पाद॒ इति॑ चतुः - पा॒दः । च । तान् । यत् ।
प्रा॒चः । उ॒थ्सृ॑जेदित्युत् - सृ॒जेत् । रु॒द्राय॑ । अ॒पीति॑ । द॒द्ध्यात् ।
यत् । द॒क्षिणा॑ । पि॒तर॑भ्य इति॑ पि॒तृ - भ्यः॑ । नीति॑ । धु॒वेत् । यत् ।
प्र॒तीचः॑ । रक्षा॑सि । ह॒न्युः । उ॒दीचः॑ । उ॒दिति॑ । सृ॒जति॑ । ए॒षा ।
वै । दे॒वमनु॑ष्याणा॒मिति॑ दे॒व - मनु॑ष्याणा॒म् । शान्ता॑ । दिक् । 27 (50)

TS 5.2.5.4

तामे॒वैनान॑नू॒थ् सृ॑जत्यथो॒ खल्वि॒मां दि॒शमु॒थ् सृ॑जत्यसौ॒ वा आ॑दित्यः
प्रा॒णः प्रा॒णमे॒वैनान॑नू॒थ् सृ॑जति दक्षिणा॒ पर्या॑वर्तन्ते॒ स्वमे॒व वी॒र्य॑मनु॒
पर्या॑वर्तन्ते॒ तस्मा॑द्-दक्षि॒णो र्द्ध॑ आ॒त्मनो॑ वी॒र्या॑वत्तरो॒ ऽथो॑

आ॒दि॒त्य॒स्यै॒वाऽऽवृ॒त॒म॒नु॒ पर्या॑वर्त॒न्ते॒ तस्मा॑त् परा॒ञ्चः॑ प॒शवो॑
वि ति॒ष्ठन्ते॑ प्र॒त्यञ्च॑ आ वर्त॒न्ते ति॒स्रस्ति॒स्रः॑ सी॒ताः॑ – [ ] 28

TS 5.2.5.4 - Padam

ताम् । ए॒व । ए॒ना॒न् । अ॒नु॒ । उ॒दि॒ति॒ । सृ॒ज॒ति॒ । अथो॑ इति॒ । खलु॑ ।
इ॒मा॒म् । दि॒श॒म् । उ॒दि॒ति॒ । सृ॒ज॒ति॒ । अ॒सौ । वै । आ॒दि॒त्यः॑ । प्रा॒ण
इति॑ प्र – अ॒नः॑ । प्रा॒णमि॒ति॒ प्र – अ॒न॒म् । ए॒व । ए॒ना॒न् । अ॒नु॒ ।
उ॒दि॒ति॒ । सृ॒ज॒ति॒ । दक्षि॑णा । पर्या॑वर्त॒न्त इति॑ परि – आ॒वर्त॒न्ते॑ ।
स्व॒म् । ए॒व । वी॒र्य॑म् । अ॒न्वि॒ति॒ । पर्या॑वर्त॒न्त इति॑ परि – आ॒वर्त॒न्ते॑ ।
तस्मा॑त् । दक्षि॑णः । अ॒र्द्धः॑ । आ॒त्म॒नः॑ । वी॒र्या॑वत्तर इति॑
वी॒र्या॑वत् – त॒रः॑ । अथो॑ इति॒ । आ॒दि॒त्य॒स्य॑ । ए॒व ।
आ॒वृ॒त॒मि॒त्या॑ – वृ॒त॒म् । अ॒न्वि॒ति॒ । पर्या॑वर्त॒न्त इति॑ परि-आ॒वर्त॒न्ते॑ ।
तस्मा॑त् । परा॒ञ्चः॑ । प॒शवः॑ । वी॒ति॒ । ति॒ष्ठन्ते॑ । प्र॒त्यञ्चः॑ । ए॒ति॒ ।
वर्त॒न्ते॑ । ति॒स्रस्ति॒स्र इति॑ ति॒स्रः॑ – ति॒स्रः॑ । सी॒ताः॑ । 28 (50)

TS 5.2.5.5

कृ॒षति॑ त्रि॒वृ॒त॒मे॒व य॒ज्ञ॒मु॒खे वि या॑त॒य॒त्योष॑धीर्वपति॒ ब्र॒ह्म॒णाऽन्न॑म॒व रु॒न्धे
ऽर्के॑ ऽर्क-श्री॑यते चतु॒र्द॒श॒भिर्व॑पति॒ स॒प्त ग्रा॒म्या ओष॑धयः स॒प्ताऽऽर॑ण्या

उ॒भयी॑षाम॒वरु॑द्ध्य॒या अ॒न्नस्या॑न्नस्य॒ वप॑त्यन्नस्यान्नस्यावरुद्ध्यै कृ॒ष्टे
वप॑ति कृ॒ष्टे ह्योष॑धयः प्र॒ति॒ति॒ष्ठन्त्यनु॑सीतं वप॑ति प्र॒जा॒त्यै द्वा॒दश॑सु
सी॒तासु॑ वप॑ति द्वा॒दश॑ मा॒साः सँव॑त्सरः सँव॑त्सरेणैवास्मा
अन्नं॑ पच॑ति यद॒ग्नि॒चि – [ ] 29

TS 5.2.5.5 - Padam

कृ॒षति॑ । त्रि॒वृ॒तमि॑ति त्रि – वृ॒तम् । ए॒व । य॒ज्ञमु॒ख इति॑ य॒ज्ञ-मु॒खे ।
वी॒ति । या॒तय॑ति । ओष॑धीः । वप॑ति । ब्र॒ह्म॒णा । अ॒न्नम् । अ॒वेति॑ ।
रु॒न्धे । अ॒र्के । अ॒र्कः । ची॒यते॑ । च॒तु॒र्द॒शभि॑रिति च॒तु॒र्द॒श – भिः ।
वप॑ति । स॒प्त । ग्रा॒म्याः । ओष॑धयः । स॒प्त । आ॒र॒ण्याः । उ॒भयी॑षाम् ।
अ॒वरु॑द्ध्य॒या इत्य॑व – रु॒द्ध्यै । अ॒न्नस्या॑न्नस्येत्यन्नस्य – अ॒न्नस्य॑ ।
वप॑ति । अ॒न्नस्या॑न्नस्येत्यन्नस्य-अ॒न्नस्य॑ । अ॒वरु॑द्ध्य॒या इत्य॑व-रु॒द्ध्यै ।
कृ॒ष्टे । वप॑ति । कृ॒ष्टे । हि । ओष॑धयः । प्र॒ति॒ति॒ष्ठन्तीति॑ प्र॒ति-ति॑ष्ठन्ति ।
अनु॑सी॒तमि॑त्यनु – सी॒तम् । वप॑ति । प्र॒जा॒त्या इति॑ प्र – जा॒त्यै ।
द्वा॒दश॑स्विति द्वा॒दश – सु॒ । सी॒तासु॑ । वप॑ति । द्वा॒दश॑ । मा॒साः ।

सँव॒थ्स॒र इति॑ सं – व॒थ्स॒रः । सँव॒थ्स॒रेणेति॑ सं – व॒थ्स॒रेण॑ । ए॒व ।
अ॒स्मै । अ॒न्नम् । प॒चति॑ । यत् । अ॒ग्नि॒चिदि॒त्यग्नि॑ – चि॒त् । 29 (50)

TS 5.2.5.6

–द॒नव॑रु॒द्धस्या–॒श॒जीया॑द॒वरु॒द्धेन॑ व्यृ॒द्ध्येत॑ ये व॒नस्प॑ती॒नां
फ॒ल॒ग्र॒हय॑–स्तानि॒द्धमे॑ ऽपि प्रो॒क्षे–द॒नव॑रु॒द्धस्या–व॒रु॒द्ध्यै दि॒ग्भ्यो
लो॒ष्टान्त् सम॑स्यति दि॒शामे॒व वी॒र्य॑म॒वरु॒द्ध्य दि॒शां वी॒र्ये॑ ऽग्निं चि॒नुते॑
यं द्वि॒ष्ट्याद्–यत्र॑ स स्यात् तस्यै दि॒शो लो॒ष्टमा॑ ह॒रेदि॑ष–मूर्ज॑म॒हमि॑त
आ द॒द इती॑षमे॒वोर्जं॑ तस्यै दि॒शोऽव॑ ( ) रु॒न्धे क्षो॑धु॒को भ॑वति
यस्तस्यां दि॒शि भ॑वत्यु॒त्तर॑वेदिमु॒प व॑पत्यु॒त्तर॑वेद्या॒ ह्यग्नि॑श्चीयते ऽथो
प॒शवो॑ वा उ॒त्तर॑वेदिः प॒शूने॒वाव रु॒न्धेऽथो॑ य॒ज्ञप॑रु॒षोऽन॑न्तरित्यै ॥ 30

TS 5.2.5.6 - Padam

अ॒न॒व॒रु॒द्धस्ये॑त्य॒न॒व–रु॒द्धस्य॑ । अ॒श॒जीया॑त् । अ॒व॒रु॒द्धेने॑त्य॒व – रु॒द्धेन॑ ।
वी॒ति । ऋ॒द्ध्येत॑ । ये । व॒नस्प॑ती॒नाम् । फ॒ल॒ग्र॒हय॑ इति॑ फ॒ल–ग्र॒हयः॑ ।
तान् । इ॒द्धमे॑ । अ॒पि । प्रे॒ति । उ॒क्षेत् । अ॒न॒व॒रु॒द्धस्ये॑त्य॒न॒व–रु॒द्धस्य॑ ।
अ॒व॒रु॒द्ध्य इत्य॑व – रु॒द्ध्यै । दि॒ग्भ्य इति॑ दिक् – भ्यः । लो॒ष्टान् ।
समि॑ति । अ॒स्यति॑ । दि॒शाम् । ए॒व । वी॒र्य॑म् । अ॒व॒रु॒द्ध्येत्य॑व–रु॒द्ध्य ।

दि॒शाम् । वी॒र्ये॑ । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते॑ । यम् । द्वि॒ष्यात् । यत्र॑ । सः ।
 स्यात् । तस्यै॑ । दि॒शः । लो॒ष्टम् । ए॒ति॑ । ह॒रेत् । इ॒षम् । ऊ॒र्जम् ।
 अ॒हम् । इ॒तः । ए॒ति॑ । द॒दे॑ । इ॒ति॑ । इ॒षम् । ए॒व । ऊ॒र्जम् । तस्यै॑ ।
 दि॒शः । अ॒वेति॑ ( ) । रु॒न्धे॑ । क्षो॒धुकः॑ । भ॒वति॑ । यः । तस्या॑म् ।
 दि॒शि॑ । भ॒वति॑ । उ॒त्तर॑वेदिमित्यु॒त्तर – वे॒दिम् । उ॒पेति॑ । व॒पति॑ ।
 उ॒त्तर॑वेद्यामित्यु॒त्तर – वे॒द्याम् । हि॑ । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । अथो॑ इति॑ ।
 प॒शवः॑ । वै । उ॒त्तर॑वेदिरित्यु॒त्तर – वे॒दिः । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ ।
 रु॒न्धे॑ । अथो॑ इति॑ । य॒ज्ञप॑रुष इति॑ य॒ज्ञ – प॑रुषः ।
 अ॒नन्त॑रित्या इत्यनन्तः – इत्यै ॥ 30 (75)

(च भवत्येतावद्वै पुरुषे वीर्यं – यत्कृष्टञ्चाकृष्टञ्च – दिख्-सीता
 – अग्निचि – दव – पञ्चविंशतिश्च) (A5)

TS 5.2.6.1

अ॒ग्ने॒ तव॑ श्रवो॒ वय॑ इति॑ सि॒क्ता॒ नि॒ व॑पत्येतद् वा अ॒ग्नेवै॑श्वा॒नर॑स्य
 सू॒क्तं॑ सू॒क्तेनै॑व वैश्वा॒नर॑मव रु॒न्धे ष॒ड्भि॑र्नि व॒पति॑ ष॒ड् वा ऋ॒तवः॑
 सँव॑त्सरः सँव॑त्सरो॒ऽग्निवै॑श्वा॒नरः॑ सा॒क्षादे॒व वै॑श्वा॒नर॑-मव रु॒न्धे

समु॒द्रं॑ वै॒ नामै॑तच्छन्दः॑ समु॒द्रम॑नु॒ प्र॒जाः प्र॒ जा॑यन्ते॒ यदे॒तेन॑ सि॒क॒ता॑
नि॒व॒प॒ति॑ प्र॒जा॒नां॑ प्र॒ज॒न॒ना॒येन्द्रो॑ – [ ] 31

TS 5.2.6.1 - Padam

अ॒ग्ने॑ । त॒व । श्र॒वः । व॒यः । इति॑ । सि॒क॒ताः । नीति॑ । व॒प॒ति॑ ।
ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः । वै॒श्वा॒न॒र॒स्य॑ । सू॒क्त॒मि॒ति॑ सु – उ॒क्तम् ।
सू॒क्ते॒नेति॑ सु – उ॒क्तेन॑ । ए॒व । वै॒श्वा॒न॒र॒म् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।
षड्भि॑रिति॑ षट् – भिः । नीति॑ । व॒प॒ति॑ । षट् । वै । ऋ॒त॒वः ।
सँव॑त्स॒र इति॑ सं – व॒त्स॒रः । सँव॑त्स॒र इति॑ सं – व॒त्स॒रः ।
अ॒ग्निः । वै॒श्वा॒न॒रः । सा॒क्षा॒दि॒ति॑ स – अ॒क्षात् । ए॒व । वै॒श्वा॒न॒र॒म् ।
अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । स॒मु॒द्रम् । वै । ना॒म । ए॒तत् । छ॒न्दः । स॒मु॒द्रम् ।
अ॒न्वि॒ति॑ । प्र॒जा इति॑ प्र – जाः । प्रेति॑ । जा॒य॒न्ते॒ । यत् । ए॒तेन॑ ।
सि॒क॒ताः । नि॒व॒प॒तीति॑ नि – व॒प॒ति॑ । प्र॒जा॒ना॒मि॒ति॑ प्र – जा॒नाम् ।
प्र॒ज॒न॒ना॒येति॑ प्र – ज॒न॒नाय॑ । इन्द्रः॑ । 31 (50)

TS 5.2.6.2

वृ॒त्राय॑ व॒ज्रं॑ प्रा॒ह॒र॒थ् स त्रे॒धा व्य॑भ॒व॒थ् स्फ्य॑ स्तृ॒ती॒यꣳ रथ॑ स्तृ॒ती॒यꣳ
यू॒प॒स्तृ॒ती॒यꣳ ये॑ऽन्त॒श्श॒रा अ॒शी॒र्य॑न्त॒ ताः शर्क॑रा अ॒भ॒व॒न्

तच्छर्कराणां शर्करत्वं वज्रो वै शर्कराः पशुरग्नि-र्यच्छर्कराभिरग्निं
परिमिनोति वज्रेणैवास्मै पशून् परि गृह्णाति तस्माद्-वज्रेण पशवः
परिगृहीतास्तस्मात् स्थेयानस्थेयसो नोप हरते त्रिसप्ताभिः

पशुकामस्य- [ ] 32

TS 5.2.6.2 - Padam

वृत्राय । वज्रम् । प्रेति । अहरत् । सः । त्रेधा । वीति । अभवत् ।
स्फ्यः । तृतीयम् । रथः । तृतीयम् । यूपः । तृतीयम् । ये ।
अन्तश्शरा इत्यन्तः-शराः । अशीर्यन्त । ताः । शर्कराः । अभवन् ।
तत् । शर्कराणाम् । शर्करत्वमिति शर्कर - त्वम् । वज्रः । वै ।
शर्कराः । पशुः । अग्निः । यत् । शर्कराभिः । अग्निम् ।
परिमिनोतीति परि - मिनोति । वज्रेण । एव । अस्मै । पशून् ।
परीति । गृह्णाति । तस्मात् । वज्रेण । पशवः । परिगृहीता इति
परि - गृहीताः । तस्मात् । स्थेयान् । अस्थेयसः । न । उपेति ।
हरते । त्रिसप्ताभिरिति त्रि - सप्ताभिः ।
पशुकामस्येति पशु - कामस्य । 32 (50)

TS 5.2.6.3

परि॑ मि॒नुया॑त् स॒प्त वै शी॑र्ष॒ण्याः॑ प्रा॒णाः प्रा॒णाः प॒शवः॑ प्रा॒णैरे॒वास्मै॑
प॒शून्व रु॒न्धे त्रि॒णवा॑भि-भ्रा॒तृव्य॑वत-स्त्रि॒वृत॑मेव वज्रं॑ सं॒भृत्य॑
भ्रा॒तृव्या॑य प्र॒ हर॑ति स्तृ॒त्या अ॒परि॑मिताभिः परि॑ मि॒नुया॑-द॒परि॑मितस्या-
व॒रुद्ध्यै॑ यं का॒मये॑ताप॒शुः स्या॑दित्य॒परि॑मित्य॒ तस्य॑ शर्क॒राः सि॒कता॑
व्यू॒हेद॒परि॑गृहीत ए॒वास्य॑ वि॒षूची॑नं॒ रेतः॑ परा॑ सिञ्चत्य॒पशु॑रेव
भव॑ति - [ ] 33

TS 5.2.6.3 - Padam

परी॑ति । मि॒नुया॑त् । स॒प्त । वै । शी॑र्ष॒ण्याः॑ । प्रा॒णा इति॑ प्र-अ॒नाः ।
प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । प॒शवः॑ । प्रा॒णैरिति॑ प्र - अ॒नैः । ए॒व ।
अ॒स्मै । प॒शून् । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । त्रि॒णवा॑भिरिति॑ त्रि - न॒वाभिः॑ ।
भ्रा॒तृव्य॑वत इति॑ भ्रा॒तृव्य - व॒तः । त्रि॒वृत॑मिति॑ त्रि - वृ॒तम् । ए॒व ।
वज्र॑म् । सं॒भृत्ये॑ति सं - भृ॒त्य । भ्रा॒तृव्या॑य । प्रेति॑ । ह॒रति॑ । स्तृ॒त्यै ।
अ॒परि॑मिताभिरित्य॒परि - मि॒ताभिः॑ । परी॑ति । मि॒नुया॑त् ।
अ॒परि॑मितस्येत्य॒परि - मि॒तस्य॑ । अ॒वरु॑द्ध्यै इत्य॒व-रु॑द्ध्यै । यम् ।
का॒मये॑त । अ॒पशुः॑ । स्या॑त् । इति॑ । अ॒परि॑मित्येत्य॒परि - मि॒त्य ।

तस्य॑ । शर्कराः॑ । सिकताः॑ । वीति॑ । ऊहेत्॑ ।

अपरिगृहीत॑ इत्यपरि॑ – गृहीते॑ । ए॒व । अ॒स्य । वि॒षूचीन॑म् । रेतः॑ ।

परेति॑ । सिञ्चति॑ । अ॒पशुः॑ । ए॒व । भ॒वति॑ । 33 (50)

TS 5.2.6.4

यं का॒मये॑त प॒शुमा॑न्त् स्या॒दिति॑ परि॒मित्य॑ तस्य॑ शर्कराः॑ सिकता॑
व्यूहे॑त् परिगृहीत॑ ए॒वास्मै॑ समी॒चीन॑म् रेतः॑ सिञ्चति॑ प॒शुमा॑ने॒व
भ॒वति॑ सौ॒म्या व्यू॑हति॒ सोमो॑ वै रेतो॒धा रेत॑ ए॒व तद्-द॑धाति॒ गाय॑त्रिया
ब्रा॒ह्मण॑स्य॒ गाय॑त्रो हि ब्रा॒ह्मण॑-स्त्रि॒ष्टुभा॑ राज॒न्यस्य॑ त्रै॒ष्टुभो॑ हि रा॒ज॒न्यः
शं॒युं बा॒र्हस्प॑त्यं मे॒धो नो॑पा॒नम॑त् सोऽग्निं॑ प्रा॒जवि॑शत् – [ ] 34

TS 5.2.6.4 - Padam

यम् । का॒मये॑त । प॒शुमा॑निति॑ प॒शु – मा॑न् । स्या॒त् । इति॑ ।
परि॒मित्ये॑ति परि-मित्य॑ । तस्य॑ । शर्कराः॑ । सिकताः॑ । वीति॑ । ऊहेत्॑ ।
परिगृहीत॑ इति॑ परि॑ – गृहीते॑ । ए॒व । अ॒स्मै । समी॒चीन॑म् । रेतः॑ ।
सिञ्चति॑ । प॒शुमा॑निति॑ प॒शु-मा॑न् । ए॒व । भ॒वति॑ । सौ॒म्या । वीति॑ ।
ऊ॒हति॑ । सोमः॑ । वै । रेतो॒धा इति॑ रेतः॑ – धाः॑ । रेतः॑ । ए॒व । तत् ।
द॒धाति॑ । गा॒य॒त्रिया॑ । ब्रा॒ह्मण॑स्य॒ गा॒य॒त्रः । हि । ब्रा॒ह्मणः॑ । त्रि॒ष्टुभा॑ ।

रा॒ज॒न्य॒स्य॑ । त्रै॒ष्टु॒भः॑ । हि॒ । रा॒ज॒न्यः॑ । श॒यु॒मि॒ति॑ शं – यु॒म् ।
बा॒र्ह॒स्प॒त्यम्॑ । मे॒धः॑ । न । उ॒पे॒ति॑ । अ॒न॒म॒त् । सः॑ । अ॒ग्नि॒म् ।
प्रे॒ति॑ । अ॒वि॒श॒त् । 34 (50)

TS 5.2.6.5

सो॒ऽग्नेः॑ कृ॒ष्णो॑ रू॒पं कृ॒त्वोदा॑य॒त सो॒ऽश्वं॑ प्रा॒ऽवि॒श॒त् सो॒ऽश्व॑स्या-
वा॒न्त॒र॒श॒फो-ऽभ॑वद्-यद॒श्व॒मा॒क्र॒म॒य॒ति॑ य ए॒व मे॒धोऽश्वं॑ प्रा॒ऽवि॒श॒त्
तमे॒वाव॑ रु॒न्धे प्र॒जा॒प॒ति॒नाऽग्नि॑श्चे॒त॒व्य॑ इ॒त्याहुः॑ प्रा॒जा॒प॒त्योऽश्वो॑
यद॒श्व॒मा॒क्र॒म॒य॒ति॑ प्र॒जा॒प॒ति॒नै॒वाऽग्निं॑ चि॒नु॒ते पु॒ष्क॒र॒पर्ण॑मु॒प द॑धाति
यो॒नि॒र्वा अ॒ग्नेः पु॒ष्क॒र॒पर्ण॑ꣳ स॒यो॒नि- ( ) -मे॒वाग्निं॑ चि॒नु॒ते ऽपां॑
पृ॒ष्ठ॒म॒सी॒त्यु॒प द॑धात्य॒पां वा॑ ए॒तत् पृ॒ष्ठं य॑त् पु॒ष्क॒र॒पर्ण॑ꣳ
रू॒पे॒णै॒वैन॑दु॒प द॑धाति ॥ 35

TS 5.2.6.5 - Padam

सः॑ । अ॒ग्नेः॑ । कृ॒ष्णः॑ । रू॒पम् । कृ॒त्वा । उ॒दि॒ति॑ । आ॒य॒त॒ । सः॑ ।
अ॒श्व॒म् । प्रे॒ति॑ । अ॒वि॒श॒त् । सः॑ । अ॒श्व॒स्य॑ ।
अ॒वा॒न्त॒र॒श॒फ इ॒त्य॒वा॒न्त॒र – श॒फः॑ । अ॒भ॒व॒त् । य॒त् । अ॒श्व॒म् ।
आ॒क्र॒म॒य॒ती॒त्या – क्र॒म॒य॒ति॑ । यः॑ । ए॒व । मे॒धः॑ । अ॒श्व॒म् । प्रे॒ति॑ ।

अवि॑शत् । तम् । ए॒व । अवे॑ति । रु॒न्धे । प्र॒जाप॑तिनेति
 प्र॒जा – प॒तिना॑ । अ॒ग्निः । चे॒तव्यः॑ । इति॑ । आ॒हुः । प्रा॒जाप॑त्य इति॑
 प्रा॒जा – प॒त्यः । अ॒श्वः । यत् । अ॒श्वम् । आ॒क्र॒म॒य॒तीत्या॑ – क्र॒म॒य॒ति ।
 प्र॒जाप॑तिनेति॑ प्र॒जा – प॒तिना॑ । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते ।
 पु॒ष्कर॑पर्णमिति॑ पु॒ष्कर – प॒र्णम् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । यो॒निः । वै ।
 अ॒ग्नेः । पु॒ष्कर॑पर्णमिति॑ पु॒ष्कर – प॒र्णम् । स॒यो॒निमि॑ति
 स-यो॒निम् ( ) । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । अ॒पाम् । पृ॒ष्ठम् । अ॒सि ।
 इति॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । अ॒पाम् । वै । ए॒तत् । पृ॒ष्ठम् । यत् ।
 पु॒ष्कर॑पर्णमिति॑ पु॒ष्कर – प॒र्णम् । रू॒पेण॑ । ए॒व । ए॒नत् । उ॒पेति॑ ।
 द॒धाति॑ ॥ 35 (70) (इन्द्रः॑ – प॒शुका॑मस्य – भव॑त्य – वि॒शथ् –
 स॒यो॒निं – वि॒श॒तिश्च॑) (A6)

TS 5.2.7.1

ब्र॒ह्म ज॒ज्ञान॑मिति॑ रु॒क्ममु॑प द॒धाति॑ ब्र॒ह्ममु॑खा वै प्र॒जाप॑तिः प्र॒जा
 अ॒सृज॑त ब्र॒ह्ममु॑खा ए॒व तत् प्र॒जा य॑ज॒मानः॑ सृ॒जते॑ ब्र॒ह्म ज॒ज्ञान॑मित्या॒ह
 तस्मा॑द्ब्रा॒ह्म॒णो मु॒ख्यो मु॒ख्यो भ॑वति॒ य ए॒वं वै॑द ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो व॑दन्ति॒

न पृ॒थि॒व्यां॑ ना॒न्तरि॑क्षे न दि॒व्य॒ग्निश्चे॑त॒व्य इति॑ यत् पृ॒थि॒व्यां चि॑न्वीत
पृ॒थि॒वीꣳ शु॒चा ऽर्प॑येन्नौष॒धयो॑ न व॒नस्प॑तयः- [ ] 36

TS 5.2.7.1 - Padam

ब्र॒ह्म । ज॒ज्ञान॑म् । इति॑ । रु॒क्मम् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
ब्र॒ह्ममु॒खा इति॑ ब्र॒ह्म - मु॒खाः । वै । प्र॒जाप॑तिरिति॑ प्र॒जा - प॒तिः ।
प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । अ॒सृज॑त । ब्र॒ह्ममु॒खा इति॑ ब्र॒ह्म - मु॒खाः ।
ए॒व । तत् । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । यज॑मानः । सृ॒जते॑ । ब्र॒ह्म ।
ज॒ज्ञान॑म् । इति॑ । आ॒ह । तस्मा॑त् । ब्रा॒ह्मणः॑ । मु॒ख्यः । मु॒ख्यः ।
भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् । वेद॑ । ब्र॒ह्मवा॑दिन इति॑ ब्र॒ह्म - वा॑दिनः ।
व॒दन्ति॑ । न । पृ॒थि॒व्याम् । न । अ॒न्तरि॑क्षे । न । दि॒वि । अ॒ग्निः ।
चे॒त॒व्यः । इति॑ । यत् । पृ॒थि॒व्याम् । चि॑न्वीत । पृ॒थि॒वीम् ।
शु॒चा । अ॒र्पये॑त् । न । ओष॑धयः । न । व॒नस्प॑तयः । 36 (50)

TS 5.2.7.2

प्र जाये॑रन् । यद॒न्तरि॑क्षे चि॑न्वी॒तान्तरि॑क्षꣳ शु॒चाऽर्प॑येन्न वयाꣳसि
प्र जाये॑रन् । यद्-दि॒वि चि॑न्वीत दि॒वꣳ शु॒चा ऽर्प॑येन्न प॒र्जन्यो॑
वर्षे॑द् रु॒क्ममु॑प द॒धात्य॑मृतं वै हि॒रण्य॑म॒मृत॑ ए॒वाग्निं॑ चि॒नुते॑ प्र॒जात्यै॑

हिरण्मयं॑ पुरु॒षमु॑प॒ दधा॑ति यज॒मानलो॒कस्य॑ वि॒धृत्यै॑ यदिष्ट॒काया॑
आतृ॑ण्णमनूपद॒द्ध्यात् प॒शूनां॑ च॒ यज॒मानस्य॑ च प्रा॒णमपि॑

दद्ध्याद् दक्षिणतः- [ ] 37

TS 5.2.7.2 - Padam

प्रेति॑ । जा॒येरन् । यत् । अ॒न्तरि॑क्षे । चि॒न्वीत॑ । अ॒न्तरि॑क्षम् । शु॒चा ।
अ॒र्पये॑त् । न । वया॑ँसि । प्रेति॑ । जा॒येरन् । यत् । दि॒वि । चि॒न्वीत॑ ।
दि॒वम् । शु॒चा । अ॒र्पये॑त् । न । प॒र्जन्यः॑ । व॒र्षेत् । रु॒क्मम् ।
उपेति॑ । द॒धाति॑ । अ॒मृत॑म् । वै । हि॒रण्यम् । अ॒मृतै॑ । ए॒व । अ॒ग्निम् ।
चि॒नुते॑ । प्र॒जात्या॑ इति॒ प्र – जा॒त्यै । हि॒रण्मय॑म् । पु॒रुष॑म् । उपेति॑ ।
द॒धाति॑ । यज॒मानलो॒कस्येति॑ यज॒मान – लो॒कस्य॑ ।
वि॒धृत्या॑ इति॒ वि-धृ॑त्यै । यत् । इष्ट॒कायाः॑ । आतृ॑ण्णमि॒त्या-तृ॑ण्णम् ।
अ॒नूप॑द॒द्ध्यादि॑त्यनु – उ॒पद॑द्ध्यात् । प॒शूनाम् । च॒ यज॒मानस्य॑ ।
च॒ प्रा॒णमिति॑ प्र – अ॒नम् । अपी॑ति । द॒द्ध्यात् ।

दक्षिणतः । 37 (50)

TS 5.2.7.3

प्राञ्चमुप॑ दधाति॑ दा॒धार॑ यज॒मानलो॒कं न प॑शूनां च यज॒मानस्य॑
च प्रा॒णमपि॑ दधात्यथो॒ खल्विष्ट॑काया आ॒तृण्णम॒नूप॑ दधाति
प्रा॒णानामु॑त्सृष्ट्यै द्र॒प्सश्च॑स्कन्देत्यभि मृ॒शति॑ हो॒त्रास्वेवैनं॑
प्रति॑ ष्ठापयति॒ स्रुचा॑वुप॑ दधात्याज्यस्य पूर्णां॑ का॒र्ष्यमयीं॑ द॒ध्नः
पूर्णा॑-मौदु॑ंबरीमियं वै का॒र्ष्यमय्य॑सावौ-दु॑ंबरीमे ए॒वोप॑
धत्ते - [ ] 38

TS 5.2.7.3 - Padam

प्राञ्चम्॑ । उपेति॑ । द॒धाति॑ । दा॒धार॑ । यज॒मानलो॒कमिति॑
यज॒मान - लो॒कम् । न । प॒शूनाम्॑ । च । यज॒मानस्य॑ । च ।
प्रा॒णमिति॑ प्र - अनम् । अपीति॑ । द॒धाति॑ । अथो॒ इति॑ । खलु॑ ।
इष्ट॑कायाः । आ॒तृण्णमि॒त्या - तृ॒ण्णम् । अनु॑ । उपेति॑ । द॒धाति॑ ।
प्रा॒णानामिति॑ प्र - अनानाम् । उ॒त्सृष्ट्या॑ इत्युत् - सृष्ट्यै॑ । द्र॒प्सः ।
च॒स्कन्द॑ । इति॑ । अ॒भीति॑ । मृ॒शति॑ । हो॒त्रासु॑ । ए॒व । ए॒नम् ।
प्रतीति॑ । स्थापयति॑ । स्रुचौ॑ । उपेति॑ । द॒धाति॑ । आ॒ज्यस्य॑ । पूर्णाम्॑ ।
का॒र्ष्यमयी॑मिति॑ का॒र्ष्य - मयी॑म् । द॒ध्नः । पूर्णाम्॑ । औदु॑ंबरीम् ।

इ॒यम् । वै । का॒र्ष॒र्य॒मयी॑ति॒ का॒र्ष॒र्य – मयी॑ । अ॒सौ । औ॒दु॒म्बरी॑ ।

इ॒मे इति॑ । ए॒व । उ॒पेति॑ । ध॒त्ते । 38 (50)

TS 5.2.7.4

तू॒ष्णी॒मुप॑ द॒धाति॑ न ही॒मे य॒जु॒षाऽऽप्नु॑मर्॒हति॑ दक्षि॒णां का॒र्ष॒र्य॒मयी॑-
मु॒त्तरा॒मौ-दु॒म्बरीं॑ तस्मा॑द॒स्या अ॒सावु॒त्तरा॑ ऽऽज्य॒स्य पू॒र्णा का॒र्ष॒र्य॒मयीं॑
व॒ज्रो वा आ॒ज्यं व॒ज्रः का॒र्ष॒र्यो व॒ज्रेणै॒व य॒ज्ञस्य॑ दक्षि॒णतो॑
र॒क्षाऽस्य॑प॒ हन्ति॑ द॒ध्नः पू॒र्णामौ॑दु॒म्बरीं॑ प॒शवो॑ वै द॒ध्यूर्गु॑दु॒म्बरः॑
प॒शुष्वे॒वोर्जं॑ द॒धाति॑ पू॒र्णे उप॑ द॒धाति॑ पू॒र्णे ए॒वैन- [ ] 39

TS 5.2.7.4 - Padam

तू॒ष्णीम् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । न । हि । इ॒मे इति॑ । य॒जु॒षा । आ॒प्नुम् ।
अ॒र्हति॑ । दक्षि॒णाम् । का॒र्ष॒र्य॒मयी॑मि॒ति का॒र्ष॒र्य – मयी॑म् ।
उ॒त्तरा॒मित्यु॑त् – त॒राम् । औ॒दु॒म्बरी॑म् । तस्मा॑त् । अ॒स्याः । अ॒सौ ।
उ॒त्तरे॒त्युत् – त॒रा । आ॒ज्य॒स्य । पू॒र्णाम् । का॒र्ष॒र्य॒मयी॑मि॒ति
का॒र्ष॒र्य – मयी॑म् । व॒ज्रः । वै । आ॒ज्यम् । व॒ज्रः । का॒र्ष॒र्यः ।
व॒ज्रेण॑ । ए॒व । य॒ज्ञस्य॑ । दक्षि॒णतः॑ । र॒क्षाऽसि॑ । अ॒पेति॑ ।
ह॒न्ति । द॒ध्नः । पू॒र्णाम् । औ॒दु॒म्बरी॑म् । प॒शवः॑ । वै । द॒धि ।

ऊ॒र्क् । उ॒दु॒म्बरः॑ । प॒शु॒षु । ए॒व । ऊ॒र्ज॑म् । द॒धा॒ति॒ । पू॒र्णे॑ इति ।

उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति॒ । पू॒र्णे॑ इति । ए॒व । ए॒न॒म् । 39 (50)

TS 5.2.7.5

म॒मु॒ष्मिन् लो॒क उ॒प ति॒ष्ठेते॑ वि॒राज्य॑ग्निश्चे॒तव्य॑ इत्याहुः॑ सु॒ग्वै वि॒राड्
य॒त् सु॒चावु॑प॒दधा॑ति वि॒राज्ये॑वाग्निं चि॒नुते॑ य॒ज्ञमु॒खेय॑ज्ञमु॒खे वै
क्रि॒यमा॑णे य॒ज्ञꣳ रक्षाꣳसि जिघाꣳस॑न्ति य॒ज्ञमु॒खꣳ रु॒क्मो यद्-रु॒क्मं
ꣳव्याघा॑रयति य॒ज्ञमु॒खादे॑व रक्षाꣳस्य॑प॒ हन्ति॑ प॒ञ्चभि॑र् व्याघा॑रयति
पा॒ङ्क्तो॑ य॒ज्ञो या॒वाने॑व य॒ज्ञस्तस्मा॑द्-रक्षाꣳस्य॑प॒ हन्त्य॑क्ष्णया॒व्या
घा॑रयति तस्मा॑दक्ष्णया ( ) प॒शवोऽङ्गानि॑ प्र॒ हर॑न्ति प्र॒तिष्ठि॑त्यै ॥ 40

TS 5.2.7.5 - Padam

अ॒मु॒ष्मिन् । लो॒के । उ॒पेति॑ । ति॒ष्ठेते॑ इति । वि॒राजी॑ति वि - राजि॑ ।
अ॒ग्निः । चे॒तव्यः॑ । इति॑ । आ॒हुः । सु॒क् । वै । वि॒राडि॑ति वि-राट् ।
य॒त् । सु॒चौ । उ॒प॒दधा॑तीत्यु॒प - द॒धा॑ति । वि॒राजी॑ति वि - राजि॑ ।
ए॒व । अ॒ग्नि॑म् । चि॒नुते॑ । य॒ज्ञमु॒खेय॑ज्ञमु॒ख इति॑ य॒ज्ञमु॒खे-य॑ज्ञमु॒खे ।
वै । क्रि॒यमा॑णे । य॒ज्ञम् । रक्षाꣳसि । जिघाꣳस॑न्ति ।

य॒ज्ञमु॒खमि॑ति य॒ज्ञ – मु॒खम् । रु॒क्मः । यत् । रु॒क्मम् । व्या॒घ्राय॑तीति
 वि – आ॒घ्राय॑ति । य॒ज्ञमु॒खादि॑ति य॒ज्ञ – मु॒खात् । ए॒व । रक्षा॑ँसि ।
 अपे॑ति । ह॒न्ति । पञ्च॑भिरिति पञ्च – भिः । व्या॒घ्राय॑तीति
 वि – आ॒घ्राय॑ति । पा॒ङ्कः । य॒ज्ञः । या॒वान् । ए॒व । य॒ज्ञः । तस्मा॑त् ।
 रक्षा॑ँसि । अपे॑ति । ह॒न्ति । अ॒क्ष्णया॑ । व्या॒घ्राय॑तीति
 वि – आ॒घ्राय॑ति । तस्मा॑त् । अ॒क्ष्णया॑ ( ) । प॒शवः॑ । अ॒ङ्गानि॑ ।
 प्रे॑ति । ह॒रन्ति । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति प्र॒ति – स्थि॑त्यै ॥ 40 (55)

(वनस्पतयो- दक्षिणतो- धत्त- एनं- तस्मादक्ष्णया-पञ्च च) (A7)

TS 5.2.8.1

स्वय॑मा॒तृण्णामु॑प दधा॒तीयं॑ वै स्वय॑मा॒तृण्णेमा॑मेवोप॑ धत्ते
 ऽश्व॑मुप॑ घ्रापयति प्रा॒णमे॒वास्यां॑ दधा॒त्यथो॑ प्राजाप॒त्यो वा अश्वः॑
 प्र॒जाप॑तिनै॒वाग्निं॑ चिनुते प्रथ॒मेष्ट॑कोप॒धीय॑माना प॒शूनां॑ च
 यज॑मानस्य च प्रा॒णमपि॑ दधाति स्वय॑मा॒तृण्णा भ॑वति
 प्रा॒णाना॑मु॒त्सृष्ट्या॑ अथो सु॒वर्गस्य॑ लो॒कस्यानु॑ख्यात्या
 अ॒ग्नाव॒ग्निश्चे॑तव्य इत्याहु॒रेष वा – [ ] 41

TS 5.2.8.1 - Padam

स्वय॑मा॒तृ॒ण्णामि॑ति स्वयं॑ – आ॒तृ॒ण्णाम् । उपे॑ति । द॒धा॒ति । इ॒यम् ।
 वै । स्वय॑मा॒तृ॒ण्णेति॑ स्वयं॑-आ॒तृ॒ण्णा । इ॒माम् । ए॒व । उपे॑ति । ध॒त्ते ।
 अ॒श्वम् ॥ उपे॑ति । घ्रा॒पय॑ति । प्रा॒णमि॑ति प्र-अ॒नम् । ए॒व । अ॒स्याम् ।
 द॒धा॒ति । अथो॑ इति । प्रा॒जाप॑त्य इति प्रा॒जा – प॒त्यः । वै । अ॒श्वः ।
 प्र॒जाप॑तिनेति॑ प्र॒जा – प॒तिना॑ । ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ । प्र॒थमा॑ ।
 इ॒ष्टका॑ । उप॒धीय॑मानेत्युप-धीय॑माना । प॒शूना॑म् । च । यज॑मानस्य ।
 च । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् । अपी॑ति । द॒धा॒ति । स्वय॑मा॒तृ॒ण्णेति॑
 स्वयं॑ – आ॒तृ॒ण्णा । भ॒वति॑ । प्रा॒णाना॑मिति॑ प्र – अ॒नाना॑म् ॥
 उ॒त्सृ॑ष्ट्या इत्युत् – सृ॒ष्ट्यै । अथो॑ इति । सु॒वर्ग॑स्येति॑ सुवः-ग॒स्य ।
 लो॒कस्य॑ । अनु॒ख्या॒त्या इत्यनु॑ – ख्या॒त्यै । अ॒ग्नौ । अ॒ग्निः ।
 चे॒तव्यः॑ । इति॑ । आ॒हुः । ए॒षः । वै । 41 (50)

TS 5.2.8.2

अ॒ग्निर्वै॑श्वा॒नरो॑ यद् ब्रा॒ह्मण॑स्तस्मै॑ प्र॒थमा॑मि॒ष्टकां॑ य॒जुष्कृ॑तां प्र य॒च्छेत्
 तां ब्रा॒ह्मण॑ श्रो॒प द॑द्ध्याता-म॒ग्नावे॒व तद॑ग्निं चि॒नुत॑ ई॒श्वरो॑ वा ए॒ष
 आ॒र्तिमा॒र्तोर्यो॑-ऽवि॒द्वानि॑ष्टका-मुप॒दधा॑ति त्रीन् वरा॑न् दद्यात्

त्रयो॑ वै प्रा॒णाः प्रा॒णाना॑ꣳ स्पृ॒त्यै द्वा॒वेव॑ दे॒यौ द्वौ॑ हि प्रा॒णावेक॑

ए॒व दे॒य ए॒को हि प्रा॒णः प॒शुर् – [ ] 42

TS 5.2.8.2 - Padam

अ॒ग्निः । वै॒श्वा॒नरः॑ । यत् । ब्रा॒ह्म॒णः । तस्मै॑ । प्र॒थ॒मा॒म् । इ॒ष्ट॒का॒म् ।
य॒जुष्कृ॑ता॒मिति॑ य॒जुः – कृ॒ता॒म् । प्रेति॑ । य॒च्छेत् । ता॒म् । ब्रा॒ह्म॒णः ।
च । उपेति॑ । द॒द्ध्य॒ता॒म् । अ॒ग्नौ । ए॒व । तत् । अ॒ग्नि॒म् । चि॒नु॒ते ।
ई॒श्वरः॑ । वै । ए॒षः । आ॒र्ति॒म् । आ॒र्तो॒रित्या॑-अ॒र्तोः॑ । यः । अ॒वि॒द्वान् ।
इ॒ष्ट॒का॒म् । उप॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति । त्रीन् । व॒रान् । द॒द्यात् । त्रयः॑ ।
वै । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । प्रा॒णाना॑मिति॑ प्र – अ॒नाना॑म् । स्पृ॒त्यै ।
द्वौ । ए॒व । दे॒यौ । द्वौ । हि । प्रा॒णा॒विति॑ प्र – अ॒नौ । ए॒कः । ए॒व ।
दे॒यः । ए॒कः । हि । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । प॒शुः । 42 (50)

TS 5.2.8.3

वा ए॒ष य॒द॒ग्नि॒र्न ख॒लु वै प॒शव॑ आ॒य॒व॒से र॒मन्ते॑ दूर्वे॒ष्ट॒का॒मुप॑ द॒धा॒ति
प॒शूनां॑ धृ॒त्यै द्वा॒भ्यां प्र॒ति॒ष्ठि॒त्यै का॒ण्डा॑त्का॒ण्डा॒त् प्र॒रो॒ह॒न्तीत्या॑ह
का॒ण्डे॑न॒का॒ण्डे॑न ह्ये॒षा प्र॒ति॒ति॒ष्ठ॒त्ये॒वा नो॑ दूर्वे॒ प्र त॑नु स॒ह॒स्रे॑ण श॒तेन॑

चे॒त्याह॑ सा॒हस्रः॑ प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाप॑तेराप्त्यै दे॒वल॑क्ष्मं वै त्र्या॒लि॒खि॒ता
तामु॑त्तरलक्ष्माणं दे॒वा उपा॑दध॒ता-ध॑रलक्ष्माण-मसु॒रा यं - [ ] 43

TS 5.2.8.3 - Padam

वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । न । खलु॑ । वै । प॒शवः॑ । आ॒यव॑से ।
र॒मन्ते॑ । दू॒र्वेष्ट॑कामि॒ति दूर्वा॑ - इष्ट॒काम् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
प॒शूनाम् । धृ॒त्यै ॥ द्वा॒भ्याम् । प्र॒तिष्ठि॑त्या इति॒ प्रति॑ - स्ति॒त्यै ।
काण्डा॑त्काण्डा॒दिति॑ काण्डा॒त् - काण्डा॑त् । प्र॒रोह॑न्तीति॒ प्र-रोह॑न्ती ।
इति॑ । आ॒ह । काण्डे॑नकाण्डे॒नेति॑ काण्डे॑न - काण्डे॑न । हि । ए॒षा ।
प्र॒ति॒तिष्ठ॑तीति॒ प्रति॑ - तिष्ठ॑ति । ए॒वा । नः । दू॒र्वे । प्रेति॑ । त॒नु ।
स॒हस्रे॑ण । श॒तेन॑ । च । इति॑ । आ॒ह । सा॒हस्रः॑ । प्र॒जाप॑तिरिति॒
प्र॒जा - प॑तिः । प्र॒जाप॑तेरिति॒ प्र॒जा - प॑तेः । आ॒प्त्यै ॥
दे॒वल॑क्ष्ममि॒ति दे॒व-ल॑क्ष्मम् । वै । त्र्या॒लि॒खि॒तेति॑ त्रि - आ॒लि॒खि॒ता ।
ताम् । उ॒त्तर॑लक्ष्माणमि॒त्युत्तर॑ - लक्ष्माणम् । दे॒वाः । उ॒पेति॑ ।
अ॒दध॑त । अ॒धर॑लक्ष्माणमि॒त्यध॑र - लक्ष्माणम् ।
असु॒राः । यम् । 43 (50)

TS 5.2.8.4

कामये॑त वसी॑यान्त् स्यादित्यु॑त्तरलक्ष्माणं॑ तस्यो॑प दद्ध्याद्-वसी॑याने॒व
भवति॑ यं कामये॑त पापी॑यान्त् स्यादित्यध॑रलक्ष्माणं॑ तस्यो॑प
दद्ध्यादसुर॑योनि-मे॒वैन॑मनु॒ परा॑ भावयति॑ पापी॑यान् भवति॑ त्र्यालि॒खिता॑
भवती॑मे॒ वै लो॒कास्त्र्यालि॒खितै॒भ्य ए॒व लो॒केभ्यो॑ भ्रातृ॑व्यमन्त॒रेत्यङ्गि॑रसः
सुव॑र्गं लो॒कं य॒तः पु॒रोडा॑शः कू॒र्मो भू॒त्वा ऽनु॑ प्रास॑र्पद्- [ ] 44

TS 5.2.8.4 - Padam

कामये॑त । वसी॑यान् । स्यात् । इति॑ ।
उत्तर॑लक्ष्माणमित्यु॑त्तर-लक्ष्माणम् । तस्य॑ । उपेति॑ । दद्ध्यात् ।
वसी॑यान् । ए॒व । भवति॑ । यम् । कामये॑त । पापी॑यान् । स्यात् ।
इति॑ । अध॑रलक्ष्माणमित्यध॑र- लक्ष्माणम् । तस्य॑ । उपेति॑ ।
दद्ध्यात् । अ॒सुर॑योनिमित्यसुर॑ - योनिम् । ए॒व । ए॒नम् । अनु॑ ।
परेति॑ । भावयति॑ । पापी॑यान् । भवति॑ । त्र्यालि॒खितेति॑
त्रि - आ॒लि॒खिता॑ । भवति॑ । इ॒मे । वै । लो॒काः । त्र्यालि॒खितेति॑
त्रि - आ॒लि॒खिता॑ । ए॒भ्यः । ए॒व । लो॒केभ्यः॑ । भ्रातृ॑व्यम् । अ॒न्तः ।

ए॒ति । अ॒ङ्गि॒रसः॑ । सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः – ग॒म् । लो॒कम् । य॒तः ।

पु॒रो॒डाशः॑ । कू॒र्मः । भू॒त्वा । अ॒नु । प्रे॒ति । अ॒स॒र्प॒त् । 44 (50)

TS 5.2.8.5

यत् कू॒र्ममु॑प॒दधा॑ति यथा॑ क्षे॒त्रवि॑दञ्ज॒सा न॑यत्ये॒वमे॒वैनं॑ कू॒र्मः
सु॒व॒र्गं लो॒कम॑ञ्ज॒सा न॑यति मे॒धो वा ए॒ष प॑शूनां यत् कू॒र्मो यत्
कू॒र्ममु॑प॒दधा॑ति स्वमे॒व मे॒धं प॑श्यन्तः प॒शव॑ उप॒ तिष्ठ॑न्ते श्म॒शानं॑ वा
ए॒तत् क्रि॑यते यन्मृ॒तानां॑ प॒शूनां॑ शी॒र्षाण्यु॑प॒धीय॑न्ते यज्जी॒वन्तं॑
कू॒र्ममु॑प॒दधा॑ति तेना॒श्म॒शान॑चिद्-वास्त॒व्यो वा ए॒ष यत् -[ ] 45

TS 5.2.8.5 - Padam

यत् । कू॒र्मम् । उ॒प॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । यथा॑ । क्षे॒त्रवि॑दिति
क्षे॒त्र – वि॒त् । अ॒ञ्ज॒सा । न॑यति । ए॒वम् । ए॒व । ए॒नम् । कू॒र्मः ।
सु॒व॒र्गमि॑ति सु॒वः – ग॒म् । लो॒कम् । अ॒ञ्ज॒सा । न॑यति । मे॒धः । वै ।
ए॒षः । प॒शूना॑म् । यत् । कू॒र्मः । यत् । कू॒र्मम् ।
उ॒प॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । स्वम् । ए॒व । मे॒धम् । प॑श्यन्तः ।
प॒शवः॑ । उ॒पे॒ति । तिष्ठ॑न्ते । श्म॒शान॑म् । वै । ए॒तत् । क्रि॑यते । यत् ।
मृ॒ताना॑म् । प॒शूना॑म् । शी॒र्षाणि॑ । उ॒प॒धीय॑न्त इत्युप – धी॒यन्ते॑ ।

यत् । जी॒वन्त॑म् । कूर्म॑म् । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प – द॒धा॒ति । तेन॑ ।
अ॒श्म॒शा॒नचि॑दि॒त्यश्म॑शा॒न – चि॒त् । वा॒स्त॒व्यः । वै । ए॒षः ।

यत् । 45 (50)

TS 5.2.8.6

कूर्मो॑ म॒धु वा॒ता ऋ॒ताय॑त इति॑ द॒ध्ना म॑धुमि॒श्रेणा॑भ्य॒नक्ति॑
स्व॒द॒य॒त्ये॒वैनं॑ ग्रा॒म्यं वा॑ ए॒तद॒न्नं य॑द्-द॒ध्या॒रण्यं॑ म॒धु यद् द॑ध्ना
म॒धुमि॒श्रेणा॑-भ्य॒नक्त्यु॑भ॒यस्या॑-व॒रु॒द्ध्यै म॒ही द्यौः पृ॑थि॒वी च न॑
इ॒त्याहाऽऽभ्या॑मे॒वैनमु॑भ॒यतः॑ परि॑ गृ॒ह्णाति॑ प्रा॒ञ्चमु॑प द॒धाति॑ सु॒वर्ग॑स्य
लो॒कस्य॑ स॒म॒ष्ट्यै पु॒रस्ता॑त् प्र॒त्यञ्च॑मु॒प द॑धाति॒ तस्मा॑त् – [ ] 46

TS 5.2.8.6 - Padam

कूर्मः॑ । म॒धु । वा॒ताः । ऋ॒ताय॑त इत्यृ॒त – य॒ते । इति॑ । द॒ध्ना ।
म॒धुमि॒श्रेणे॑ति म॒धु – मि॒श्रेण॑ । अ॒भीति॑ । अ॒नक्ति॑ । स्व॒द॒य॒ति । ए॒व ।
ए॒नम् । ग्रा॒म्यम् । वै । ए॒तत् । अ॒न्नम् । यत् । द॒धि । आ॒रण्यम् ।
म॒धु । यत् । द॒ध्ना । म॒धुमि॒श्रेणे॑ति म॒धु – मि॒श्रेण॑ ।
अ॒भ्य॒नक्ती॑त्य॒भि – अ॒नक्ति॑ । उ॒भय॑स्य । अ॒व॒रु॒द्ध्या इत्य॑व-रु॒द्ध्यै ।
म॒ही । द्यौः । पृ॑थि॒वी । च । नः । इति॑ । आ॒ह । आ॒भ्याम् । ए॒व ।

ए॒नम् । उ॒भय॑तः । प॒रीति॑ । गृ॒ह्णा॒ति । प्रा॒ञ्चम् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति ।
सु॒वर्ग॑स्येति सुवः – ग॒स्य । लो॒कस्य॑ । स॒म॒ष्ट्या इति॑ सं-अ॒ष्ट्यै ।
पु॒रस्ता॑त् । प्र॒त्यञ्च॑म् । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । तस्मा॑त् । 46 (50)

TS 5.2.8.7

पु॒रस्ता॑त् प्र॒त्यञ्चः॑ प॒शवो॑ मे॒धमु॑प तिष्ठन्ते यो वा अ॒प॒नाभि॑म॒ग्निं
चि॒नुते॑ यज॒मान॑स्य नाभि॒मनु॑ प्र वि॒शति॑ स ए॒नमी॑श्वरो
हि॒॒सि॒तो-रु॒लूख॑लमु॒प द॑धात्येषा वा अ॒ग्नेर्ना॑भिः स॒नाभि॑मे॒वाग्निं
चि॒नुते॑ ऽहि॒॒सा॒या औ॑दु॒म्बरं॑ भव॒त्यूर्वा॑ उ॒दुम्ब॑र ऊ॒र्जमे॒वाव॑ रुन्धे
म॒द्ध्यत॑ उप द॒धाति॑ म॒द्ध्यत॑ ए॒वास्मा॑ ऊ॒र्जं द॑धाति तस्मा॑न्-( )-
म॒द्ध्यत॑ ऊ॒र्जा भु॑ञ्जत इ॒यद्-भ॑वति प्र॒जाप॑तिना य॒ज्ञमु॑खेन
सं॒मि॒तम॑व ह॒न्त्यन्न॑मे॒वाक॑-वै॒ष्णव्य॑र्चो॒प द॑धाति वि॒ष्णुर्वै॑ य॒ज्ञो वै॑ष्णा॒वा
व॒नस्प॑तयो य॒ज्ञ ए॒व य॒ज्ञं प्र॑ति ष्ठापयति ॥ 47

TS 5.2.8.7 - Padam

पु॒रस्ता॑त् । प्र॒त्यञ्चः॑ । प॒शवः॑ । मे॒धम् । उ॒पेति॑ । तिष्ठ॑न्ते । यः । वै ।
अ॒प॒नाभि॑मित्यप – ना॒भिम् । अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ । यज॒मान॑स्य ।
ना॒भिम् । अनु॑ । प्रेति॑ । वि॒शति॑ । सः । ए॒नम् । ई॒श्वरः॑ । हि॒॒सि॒तोः ।

उ॒लू॒ख॒ल॒म् । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । ए॒षा॒ । वै । अ॒ग्नेः॑ । ना॒भिः॑ ।
 स॒ना॒भि॒मि॒ति॒ स – ना॒भि॒म् । ए॒व । अ॒ग्नि॒म् । चि॒नु॒ते॑ । अ॒हि॒॒सा॒यै॑ ।
 औ॒दु॒म्ब॒र॒म् । भ॒व॒ति॑ । ऊ॒र्क् । वै । उ॒दु॒म्ब॒रः॑ । ऊ॒र्ज॒म् । ए॒व । अ॒वे॒ति॑ ।
 रु॒न्धे॑ । म॒द्ध्य॒तः॑ । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । म॒द्ध्य॒तः॑ । ए॒व । अ॒स्मै॑ ।
 ऊ॒र्ज॒म् । द॒धा॒ति॑ । तस्मा॑त् ( ) । म॒द्ध्य॒तः॑ । ऊ॒र्जा॑ । भु॒ञ्ज॒ते॑ ।
 इ॒यत् । भ॒व॒ति॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒ने॒ति॑ प्र॒जा – प॒ति॒ना॒ । य॒ज्ञ॒मु॒खे॒ने॒ति॑
 य॒ज्ञ – मु॒खे॒न॑ । सं॒मि॒त॒मि॒ति॒ सं – मि॒त॒म् । अ॒वे॒ति॑ । ह॒न्ति॑ ।
 अ॒न्न॒म् । ए॒व । अ॒कः॑ । वै॒ष्ण॒व्या॑ । ऋ॒चा॒ । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । वि॒ष्णुः॑ ।
 वै । य॒ज्ञः॑ । वै॒ष्ण॒वाः॑ । व॒न॒स्प॒त॒यः॑ । य॒ज्ञे॑ । ए॒व । य॒ज्ञ॒म् । प्र॒ती॒ति॑ ।
 स्था॒प॒य॒ति॑ ॥ 47 (77) (ए॒ष वै – प॒शु – र्य – म॒स॒र्प – दे॒ष यत् –
 तस्मा॑त् – तस्मा॑त् – स॒प्त॒वि॒ंश॒ति॒श्च॑) (A8)

TS 5.2.9.1

ए॒षां वा॑ ए॒त॒ल्लो॒का॒नां॑ ज्यो॒तिः॑ स॒म्भृ॑तं य॒दु॒खा य॒दु॒खा–मु॒प॒द॒धा॒त्ये॒भ्य॑
 ए॒व लो॒के॒भ्यो॑ ज्यो॒ति॒र॒व रु॒न्धे म॒द्ध्य॒त उ॒प द॒धा॒ति म॒द्ध्य॒त ए॒वा॒स्मै॑
 ज्यो॒ति॒र्द॒धा॒ति॑ तस्मा॑न्म॒द्ध्य॒तो ज्यो॒ति॒रू॒पाऽऽस्म॑हे॒ सि॒क॒ता॒भिः॑

पूरयत्येतद्-वा अग्नेर्वैश्वानरस्य रूपं रूपेणैव वैश्वानरमव रुन्धे
यं कामयेत क्षोधुकः स्यादित्यूनां तस्योप- [ ] 48

TS 5.2.9.1 - Padam

एषाम् । वै । एतत् । लोकानाम् । ज्योतिः । संभृतमिति सं-भृतम् ।
यत् । उखा । यत् । उखाम् । उपदधातीत्युप-दधाति । एभ्यः । एव ।
लोकेभ्यः । ज्योतिः । अवेति । रुन्धे । मद्ध्यतः । उपेति । दधाति ।
मद्ध्यतः । एव । अस्मै । ज्योतिः । दधाति । तस्मात् । मद्ध्यतः ।
ज्योतिः । उपेति । आस्महे । सिकताभिः । पूरयति । एतत् । वै ।
अग्नेः । वैश्वानरस्य । रूपम् । रूपेण । एव । वैश्वानरम् । अवेति ।
रुन्धे । यम् । कामयेत । क्षोधुकः । स्यात् । इति । ऊनाम् । तस्य ।
उपेति । 48 (50)

TS 5.2.9.2

दद्ध्यात् क्षोधुक एव भवति यं कामयेता-नुपदस्य-दन्नमद्यादिति
पूर्णां तस्योप दद्ध्यादनुपदस्य-देवान्नमत्ति सहस्रं वै प्रति पुरुषः
पशूनां यच्छति सहस्रमन्ये पशवो मद्ध्ये पुरुषशीर्षमुप दधाति

स॒वीर्य॑त्वायो॒खाया॑-म॒पि द॑धाति॒ प्रति॑ष्ठामे॒वैनद्-ग॑मयति॒ व्यृद्धं॑ वा
ए॒तत् प्रा॒णैर॑मे॒द्ध्यं य॑त् पु॒रुष॑शी॒र्षम॑मृतं॒ खलु॑ वै प्रा॒णा - [ ] 49

TS 5.2.9.2 - Padam

द॒द्ध्यात् । क्षो॑धुकः । ए॒व । भ॒वति॑ । यम् । का॒मये॑त ।
अ॒नुप॑दस्य॒दित्य॑नुप - द॒स्यत् । अ॒न्नम् । अ॒द्यात् । इति॑ । पू॒र्णाम् ।
तस्य॑ । उ॒पेति॑ । द॒द्ध्यात् । अ॒नुप॑दस्य॒दित्य॑नुप - द॒स्यत् । ए॒व ।
अ॒न्नम् । अ॒त्ति । स॒हस्र॑म् । वै । प्र॒तीति॑ । पु॒रुषः॑ । प॒शूना॑म् ।
य॒च्छति॑ । स॒हस्र॑म् । अ॒न्ये । प॒शवः॑ । म॒द्ध्यै ।
पु॒रुष॑शी॒र्षमि॑ति पु॒रुष - शी॒र्षम् । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ ।
स॒वीर्य॑त्वाये॒ति स॒वीर्य॑-त्वाय॑ । उ॒खाया॑म् । अ॒पीति॑ । द॒धाति॑ ।
प्र॒तिष्ठा॑मिति॒ प्रति॑ - स्था॒म् । ए॒व । ए॒नत् । ग॒मय॑ति । व्यृद्ध॑मिति॒
वि - ऋ॒द्धम् । वै । ए॒तत् । प्रा॒णैरि॑ति प्र - अ॒नैः । अ॒मे॒द्ध्यम् ।
यत् । पु॒रुष॑शी॒र्षमि॑ति पु॒रुष - शी॒र्षम् । अ॒मृत॑म् । खलु॑ । वै ।
प्रा॒णा इति॑ प्र - अ॒नाः । 49 (50)

TS 5.2.9.3

अ॒मृत॑ꣳ हिर॑ण्यं प्रा॒णेषु॑ हिर॑ण्यश॒ल्कान् प्रत्य॑स्यति प्रति॒ष्ठामे॒वैन॑द्-
गमयित्वा प्रा॒णैः सम॑र्द्धयति द॒द्धना॑ मधुमिश्रेण पू॒रयति॑
मध॒व्यो ऽसा॑नीति शृ॒तात॒ङ्क्येन॑ मे॒द्ध्यत्वा॑य ग्रा॒म्यं वा ए॒तदन्नं॑
यद्-द॒द्ध्यार॑ण्यं मधु॒ यद् द॒द्धना॑ मधुमिश्रेण पू॒रयत्यु॒भय॑स्या-वरु॒द्ध्यै
पशु॑शीर्षाण्युप दधाति प॒शवो॑ वै पशु॑शीर्षाणि प॒शूने॒वाव रु॒न्धे
यं का॒मये॑तापशुः स्यादिति-[ ] 50

TS 5.2.9.3 - Padam

अ॒मृत॑म् । हिर॑ण्यम् । प्रा॒णेष्विति॑ प्र - अ॒नेषु॑ । हिर॑ण्यश॒ल्कानिति॑
हिर॑ण्य - श॒ल्कान् । प्रती॑ति । अ॒स्यति॑ । प्र॒तिष्ठामि॑ति प्रति-स्थाम् ।
ए॒व । ए॒नत् । गम॑यित्वा । प्रा॒णैरिति॑ प्र-अ॒नैः । समि॑ति । अ॒र्द्धय॑ति ।
द॒द्धना॑ । मधु॒मिश्रे॑णेति मधु-मिश्रेण । पू॒रयति॑ । मध॒व्यः । अ॒सानि॑ ।
इति॑ । शृ॒तात॒ङ्क्येने॑ति शृ॒त - आ॒तङ्क्ये॑न । मे॒द्ध्यत्वा॑येति
मे॒द्ध्य - त्वा॑य । ग्रा॒म्यम् । वै । ए॒तत् । अ॒न्नम् । यत् । दधि॑ ।
आ॒रण्यम् । मधु॑ । यत् । द॒द्धना॑ । मधु॒मिश्रे॑णेति मधु - मि॒श्रेण॑ ।
पू॒रयति॑ । उ॒भय॑स्य । अ॒वरु॒द्ध्या इत्य॑व - रु॒द्ध्यै ।

प॒शु॒शी॒र्षा॒णीति॑ प॒शु – शी॒र्षा॒णि । उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । प॒श॒वः । वै ।
प॒शु॒शी॒र्षा॒णीति॑ प॒शु – शी॒र्षा॒णि । प॒शून् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।
यम् । का॒मये॑त । अ॒प॒शुः । स्या॒त् । इति॑ । 50 (50)

TS 5.2.9.4

वि॒षू॒ची॒ना॒नि तस्यो॑प द॒द्ध्या॒द्-वि॒षू॒च ए॒वास्मा॑त् प॒शून् द॒धा॒त्यप॒शु॒रेव॑
भ॒वति॑ यं का॒मये॑त प॒शु॒मान्थ्-स्या॑दि॒ति स॒मी॒ची॒ना॒नि तस्यो॑प
द॒द्ध्या॒थ् स॒मी॒च ए॒वास्मै॑ प॒शून् द॒धा॒ति प॒शु॒माने॒व भ॒वति॑ पु॒रस्ता॑त्
प्र॒ती॒ची॒न॒मश्च॑स्यो॑प द॒धा॒ति प॒श्चात् प्रा॒ची॒न॒मृष॑भ॒स्या-प॒श॒वो वा अ॒न्ये
गो॑अ॒श्वेभ्यः॑ प॒श॒वो गो॑अ॒श्वाने॒वास्मै॑ स॒मी॒चो द॒धा॒त्ये-ता॒वन्तो॑ वै
प॒श॒वो - [ ] 51

TS 5.2.9.4 - Padam

वि॒षू॒ची॒ना॒नि । तस्य॑ । उ॒पेति॑ । द॒द्ध्या॒त् । वि॒षू॒चः । ए॒व । अ॒स्मा॒त् ।
प॒शून् । द॒धा॒ति । अ॒प॒शुः । ए॒व । भ॒वति॑ । यम् । का॒मये॑त ।
प॒शु॒मानि॑ति प॒शु – मान् । स्या॒त् । इति॑ । स॒मी॒ची॒ना॒नि । तस्य॑ ।
उ॒पेति॑ । द॒द्ध्या॒त् । स॒मी॒चः । ए॒व । अ॒स्मै । प॒शून् । द॒धा॒ति ।
प॒शु॒मानि॑ति प॒शु – मान् । ए॒व । भ॒वति॑ । पु॒रस्ता॑त् । प्र॒ती॒ची॒नम् ।

अ॒श्वस्य॑ । उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । प॒श्चात् । प्रा॒चीन॑म् । ऋ॒षभ॑स्य ।
 अ॒प॒शवः॑ । वै । अ॒न्ये । गो॒अ॒श्वेभ्य॑ इति॑ गो – अ॒श्वेभ्यः॑ । प॒शवः॑ ।
 गो॒अ॒श्वानि॑ति गो – अ॒श्वान् । ए॒व । अ॒स्मै । स॒मीचः॑ । द॒धाति॑ ।
 ए॒ताव॑न्तः । वै । प॒शवः॑ । 51 (50)

TS 5.2.9.4

द्वि॒पाद॑श्च चतु॒ष्पाद॑श्च तान् । वा ए॒तद॑ग्नौ प्र द॒धाति॑ यत् प॒शुशी॑र्षा॒ण्युप॑
 – द॒धात्य॑ – मु॒मा॒रण्य॑मनु ते दि॒शामी॑त्याह॒ ग्राम्ये॑भ्य ए॒व प॒शुभ्य॑ आ॒रण्यान्
 प॒शूञ्छु॑च – म॒नू॒त्सृ॑जति तस्मा॒त् स॒माव॑त् प॒शूनां॑ प्र॒जाय॑मानाना –
 मा॒रण्याः॑ प॒शवः॑ क॒नीया॑ऽसः शु॒चा ह्य॑ताः सर्प॒शीर्ष॑मुप द॒धाति॑ यैव
 सर्पे॑ त्वि॒षिस्ता॑मे॒वाव॑ रु॒न्धे – [ ] 52

TS 5.2.9.5 - Padam

द्वि॒पाद॑ इति॑ द्वि – पादः॑ । च । चतु॒ष्पाद॑ इति॑ चतुः॑ – पादः॑ । च ।
 तान् । वै । ए॒तत् । अ॒ग्नौ । प्रेति॑ । द॒धाति॑ । यत् ।
 प॒शुशी॑र्षा॒णीति॑ प॒शु – शी॑र्षा॒णि । उ॒प॒द॒धाती॑त्युप – द॒धाति॑ ।
 अ॒मुम् । आ॒रण्य॑म् । अ॒न्विति॑ । ते । दि॒शामि॑ । इति॑ । आ॒ह ।
 ग्राम्ये॑भ्यः । ए॒व । प॒शुभ्य॑ इति॑ प॒शु – भ्यः॑ । आ॒रण्यान्॑ । प॒शून् ।

शुच॑म् । अनु॑ । उदि॑ति । सृ॒जति॑ । तस्मा॑त् । समा॑वत् । पशू॑नाम् ।
प्र॒जाय॑मानानामि॒ति प्र – जा॑यमानानाम् । आ॒र॒ण्याः । प॒शवः॑ ।
कनी॑याꣳसः । शु॒चा । हि । ऋ॒ताः । सर्प॑शीर्षमि॒ति
सर्प॑ – शीर्ष॑म् । उपे॑ति । द॒धाति॑ । या । ए॒व । सर्पे॑ । त्विषिः॑ ।
ताम् । ए॒व । अवे॑ति । रु॒न्धे । 52 (50)

TS 5.2.9.5

यथ् समी॑चीनं पशु॑शीर्षै॒रुप॑द॒ध्याद् ग्रा॒म्यान् प॒शून् दꣳशु॑काः
स्यु॒र्यद्-विषू॑चीन-मा॒र॒ण्यान् यजु॑रेव वदे॒दव तां त्विषि॑ꣳ रु॒न्धे या
सर्पे॑ न ग्रा॒म्यान् प॒शून् हि॒नस्ति॒ नाऽऽ*र॒ण्यान॑थो खलू॑प॒धेय॑मेव
यदु॑प॒दधा॑ति तेन तां त्विषि॑मव रु॒न्धे या सर्पे॑ यद्-यजु॑र्वदति
तेन॑ शान्तं ॥ 53

TS 5.2.9.6 - Padam

यत् । समी॑चीनम् । पशु॑शीर्षै॒रिति॑ पशु – शीर्षैः॑ ।
उप॑द॒ध्यादित्यु॑प – द॒ध्यात् । ग्रा॒म्यान् । प॒शून् । दꣳशु॑काः ।
स्युः॑ । यत् । विषू॑चीनम् । आ॒र॒ण्यान् । यजुः॑ । ए॒व । वदे॑त् ।
अवे॑ति । ताम् । त्विषि॑म् । रु॒न्धे । या । सर्पे॑ । न । ग्रा॒म्यान् ।

प॒शून् । हि॒नस्ति॑ । न । आ॒र॒ण्यान् । अथो॒ इति॑ । खलु॑ ।
उप॒धेय॑मित्युप – धेय॑म् । ए॒व । यत् । उप॒द॒धातीत्युप॑ – दधा॑ति ।
तेन॑ । ताम् । त्विषि॑म् । अवे॑ति । रु॒न्धे । या । स॒र्पे । यत् । यजुः॑ ।
वद॑ति । तेन॑ । शान्त॑म् ॥ 53 (44)

(ऊ॒नान्त॑स्योप॑ – प्रा॒णाः – स्या॒दिति॑ – वै प॒शवो॑ – रु॒न्धे –
चतु॑श्चत्वारि॒ंशच्च॑) (A9)

TS 5.2.10.1

प॒शुर्वा ए॒ष यद॒ग्निर्यो॑निः खलु॑ वा ए॒षा प॒शोर्वि॑ क्रिय॑ते यत्
प्रा॒चीन॑मैष्टकाद्-यजुः॑ क्रिय॑ते रेतो॑ ऽप॒स्या अप॒स्या उप॑ दधा॑ति
यो॒नावे॑व रेतो॑ दधा॑ति पञ्चो॑प दधा॑ति पा॒ङ्गाः प॒शवः॑ प॒शूने॒वास्मै॑
प्र॒ जन॑यति पञ्च॑ दक्षि॒णतो॑ वज्रो॑ वा अप॒स्या वज्रे॑णै॒व यज्ञ॑स्य
दक्षि॒णतो॑ रक्षा॑स्यप॑ हन्ति॑ पञ्च॑ पश्चात् – [ ] 54

TS 5.2.10.1 - Padam

प॒शुः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । यो॒निः । खलु॑ । वै । ए॒षा ।
प॒शोः । वी॑ति । क्रिय॑ते । यत् । प्रा॒चीन॑म् । ऐष्ट॑कात् । यजुः॑ ।
क्रिय॑ते । रे॒तः । अप॒स्याः । अप॒स्याः । उपे॑ति । द॒धाति॑ । यो॒नौ ।

ए॒व । रे॒तः । द॒धा॒ति । प॒ञ्च । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । पा॒ङ्गाः । प॒श॒वः ।
 प॒शून् । ए॒व । अ॒स्मै । प्रे॒ति । ज॒न॒य॒ति । प॒ञ्च । द॒क्षि॒ण॒तः । व॒ज्रः ।
 वै । अ॒प॒स्याः । व॒ज्रेण॑ । ए॒व । य॒ज्ञ॒स्य॑ । द॒क्षि॒ण॒तः । र॒क्षा॒सि ।
 अ॒पे॒ति । ह॒न्ति । प॒ञ्च । प॒श्चात् । 54 (50)

TS 5.2.10.2

प्रा॒ची॒रुप॑ द॒धा॒ति प॒श्चाद् वै प्रा॒ची॒न॒ꣳ रे॒तो धी॑य॒ते प॒श्चा॒दे॒वा॒स्मै
 प्रा॒ची॒न॒ꣳ रे॒तो द॒धा॒ति प॒ञ्च पु॒र॒स्तात् प्र॒ती॒ची॒रुप॑ द॒धा॒ति प॒ञ्च
 प॒श्चात् प्रा॒ची॒स्त॒स्मात् प्रा॒ची॒न॒ꣳ रे॒तो धी॑य॒ते प्र॒ती॒चीः प्र॒जा जा॑य॒न्ते
 प॒ञ्चो॒त्तर॑त॒ इ॒न्द्र॒स्याः प॒श॒वो वै छ॒न्द्र॒स्याः प॒शू॒ने॒व प्र॒जा॒ता॒न्थ्
 स्व॒-मा॒य॒त॒न॒म॒भि पर्यू॑ह॒त इ॒यं वा अ॒ग्ने-र॑ति॒दा॒हा॒द॒बि॒भेथ्

सैता -[ ] 55

TS 5.2.10.2 - Padam

प्रा॒चीः । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । प॒श्चात् । वै । प्रा॒ची॒न॒म् । रे॒तः । धी॑य॒ते ।
 प॒श्चात् । ए॒व । अ॒स्मै । प्रा॒ची॒न॒म् । रे॒तः । द॒धा॒ति । प॒ञ्च ।
 पु॒र॒स्तात् । प्र॒ती॒चीः । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । प॒ञ्च । प॒श्चात् । प्रा॒चीः ।
 त॒स्मात् । प्रा॒ची॒न॒म् । रे॒तः । धी॑य॒ते । प्र॒ती॒चीः । प्र॒जा इति॑ प्र॒-जाः ।

जा॒यन्ते॑ । पञ्च॑ । उ॒त्तर॑त इत्यु॒त् – त॒रतः॑ । छ॒न्द॒स्याः॑ । प॒शवः॑ ।
वै । छ॒न्द॒स्याः॑ । प॒शून् । ए॒व । प्र॒जा॒ता॒नि॒ति॒ प्र – जा॒ता॒न् । स्व॒म् ।
आ॒य॒त॒न॒मि॒त्या॑ – य॒त॒न॒म् । अ॒भि । प॒री॒ति॒ । ऊ॒ह॒ते॑ । इ॒य॒म् । वै ।
अ॒ग्नेः॑ । अ॒ति॒दा॒हा॒दि॒त्य॒ति॑ – दा॒हा॒त् । अ॒बि॒भे॒त् । सा ।

ए॒ताः । 55 (50)

TS 5.2.10.3

अ॒प॒स्या॑ अ॒प॒श्य॒त् ता॑ उ॒पा॒ध॒त्त॑ त॒तो वा॑ इ॒मां ना॒त्य॒द॒ह॒द्-य॒द॒प॒स्या॑
उ॒प॒द॒धा॒त्य॒स्या॑ अ॒न॒ति॒दा॒हा॒यो॒वा॒च॑ हे॒य-म॒द॒दि॒त् स॑ ब्र॒ह्म॒णा॒ऽन्नं॑ य॒स्यै॒ता
उ॒प॒धी॒यान्तै॑ य उ॒ चै॒ना ए॒वं वे॒द॒दि॒ति॑ प्रा॒णभृ॑त् उ॒प द॒धा॒ति॑ रे॒त॒स्ये॒व
प्रा॒णान् द॒धा॒ति॑ तस्मा॒द्-व॒दन् प्रा॒णन् प॒श्य॒ञ्छृ॒ण्वन् प॒शु॒र्जा॒यते॑

ऽयं॑ पु॒रो – [ ] 56

TS 5.2.10.3 - Padam

अ॒प॒स्याः॑ । अ॒प॒श्य॒त् । ताः॑ । उ॒पे॒ति॑ । अ॒ध॒त्त॑ । त॒तः॑ । वै । इ॒माम् ।
न । अ॒ती॒ति॑ । अ॒द॒ह॒त् । य॒त् । अ॒प॒स्याः॑ । उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति॑ ।
अ॒स्याः॑ । अ॒न॒ति॒दा॒हा॒ये॒त्य॒न॒ति॑ – दा॒हा॒य॑ । उ॒वा॒च॑ । ह॒ । इ॒य॒म् ।
अ॒द॒त् । इ॒त् । सः॑ । ब्र॒ह्म॒णा॑ । अ॒न्न॒म् । य॒स्य॑ । ए॒ताः॑ ।

उप॒धी॒यान्ता॑ इत्यु॒प – धी॒यान्तै॑ । यः । उ । च । ए॒नाः । ए॒वम् ।
वेद॑त् । इति॑ । प्रा॒णभृ॑त् इति॑ प्रा॒ण-भृ॑तः । उपेति॑ । द॒धाति॑ । रे॒तसि॑ ।
ए॒व । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । वद॑न् ।
प्रा॒णनि॑ति प्र – अ॒नन् । पश्य॑न् । शृ॒ण्वन् । प॒शुः । जा॒यते॑ ।

अ॒यम् । पु॒रः । 56 (50)

TS 5.2.10.4

भुव॑ इति॑ पु॒रस्ता॑दुप॑ द॒धाति॑ प्रा॒णमे॒वैता॑भि-र्दा॒धारा॑यं दक्षि॒णा
वि॒श्वक॑र्मेति॑ दक्षि॒णतो॑ मन॑ ए॒वैता॑भिर्दा॒धारा॑यं प॒श्चाद्-वि॒श्वव्य॑चा इति॑
प॒श्चा-च्चक्षु॑-रे॒वैता॑भि-र्दा॒धारे॑द-मु॒त्तरा॑थ सु॒व-रि॒त्युत्तर॑तः
श्रो॒त्रमे॒वैता॑भि-र्दा॒धारे॑यमु॒परि॑ म॒तिरि॒त्युपरि॑ष्ठाद्-वा॒चमे॒वैता॑भि-
र्दा॒धार द॑शद॒शोप॑ द॒धाति॑ स॒वीर्य॑त्वायाक्ष॒णयो- [ ] 57

TS 5.2.10.4 - Padam

भुवः॑ । इति॑ । पु॒रस्ता॑त् । उपेति॑ । द॒धाति॑ । प्रा॒णमि॑ति प्र – अ॒नम् ।
ए॒व । ए॒ताभिः॑ । दा॒धार । अ॒यम् । दक्षि॒णा ।
वि॒श्वक॑र्मेति॑ वि॒श्व-क॑र्मा । इति॑ । दक्षि॒णतः॑ । मनः॑ । ए॒व । ए॒ताभिः॑ ।
दा॒धार । अ॒यम् । प॒श्चात् । वि॒श्वव्य॑चा इति॑ वि॒श्व – व्य॒चाः ।

इति॑ । प॒श्चात् । चक्षुः॑ । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । दा॒धार । इ॒दम् ।
 उ॒त्तरा॑दित्युत् – त॒रात् । सु॒वः । इति॑ । उ॒त्तर॑त इत्युत् – त॒रतः ।
 श्रो॒त्रम् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । दा॒धार । इ॒यम् । उ॒परि॑ । म॒तिः । इति॑ ।
 उ॒परि॑ष्ठात् । वाच॑म् । ए॒व । ए॒ताभिः॑ । दा॒धार । द॒शद॑शेति द॒श-द॑श ।
 उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । स॒वीर्य॑त्वायेति स॒वीर्य॑-त्वाय । अ॒क्ष्ण॒या । 57 (50)

TS 5.2.10.5

-प॑ द॒धाति॑ तस्मा॑दक्ष्ण॒या प॒शवो॑ऽङ्गानि॑ प्र ह॑रन्ति॒ प्रति॑ष्ठित्यै॒ याः
 प्रा॒ची॒स्ताभि॑-र्वसि॑ष्ठ आ॒र्द्ध॒नोद् या॑ दक्षि॒णा ताभि॑र्भर॒द्वाजो॑ याः
 प्र॒ती॒ची॒स्ताभि॑र्वि॒श्वामि॑त्रो या॑ उ॒दी॒ची॒स्ताभि॑-र्ज॒मद॑ग्निर्या
 ऊ॒र्ध्वा॒स्ताभि॑-र्वि॒श्वक॑र्मा य ए॒वमे॒तासा॑-मृ॒द्धिं वैद॑र्द्धनो॒त्येव
 य आ॑सामे॒वं ब॒न्धुतां॑ वैद॒ बन्धु॑मान् भवति॒ य आ॑सामे॒वं क्लृ॑प्तिं
 वैद॒ कल्प॑ते- [ ] 58

TS 5.2.10.5 - Padam

उ॒पेति॑ । द॒धाति॑ । तस्मा॑त् । अ॒क्ष्ण॒या । प॒शवः॑ । अ॒ङ्गानि॑ । प्रेति॑ ।
 ह॒रन्ति॑ । प्र॒ति॒ष्ठित्या॑ इति॒ प्रति॑ – स्वि॒त्यै । याः । प्रा॒चीः । ताभिः॑ ।
 वसि॑ष्ठः । आ॒र्द्ध॒नोत् । याः । दक्षि॒णा । ताभिः॑ । भ॒रद्वा॑जः । याः ।

प्र॒ती॒चीः॑ । ता॒भिः॑ । वि॒श्वा॒मि॒त्र इति॑ वि॒श्व – मि॒त्रः॑ । याः॑ । उ॒दी॒चीः॑ ।
ता॒भिः॑ । ज॒मद॑ग्निः । याः॑ । ऊ॒र्ध्वाः॑ । ता॒भिः॑ । वि॒श्वक॑र्मेति
वि॒श्व – क॒र्मा॑ । यः॑ । ए॒वम् । ए॒ता॒साम् । ऋ॒द्धिम् । वेद॑ ।
ऋ॒द्ध्नो॑ति । ए॒व । यः॑ । आ॒साम् । ए॒वम् । ब॒न्धु॒ताम् । वेद॑ ।
ब॒न्धु॒मा॒निति॑ ब॒न्धु – मा॒न् । भ॒वति॑ । यः॑ । आ॒साम् । ए॒वम् ।
क्लृ॒प्तिम् । वेद॑ । क॒ल्प॒ते । 58 (50)

TS 5.2.10.6

ऽस्मै॑ य आ॒सामे॒वमा॒यत॑नं वे॒दाऽऽ॒यत॑नवान् भ॒वति॑ य आ॒सामे॒वं
प्र॒ति॒ष्ठां वे॒द प्र॒त्ये॒व ति॒ष्ठति॑ प्रा॒णभृ॑त उप॒धाय॑ सँ॒यत॑ उप॒ दधा॑ति
प्रा॒णा॒ने॒वास्मि॑न् धि॒त्वा सँ॒यद्भिः॑ सं यँ॒च्छति॑ तथ् सँ॒यताँ॑
सँ॒यत्त्व॑मथो प्रा॒ण ए॒वापा॑नं दधाति तस्मा॑त् प्रा॒णापा॑नौ सं च॒रतो॑
वि॒षू॒चीरु॑प दधाति तस्मा॑द्-वि॒ष्वज्चौ॑ प्रा॒णापा॑नौ यद् वा
अ॒ग्नेर॑सँ॒यत॑ – [ ] 59

TS 5.2.10.6 - Padam

अ॒स्मै॑ । यः॑ । आ॒साम् । ए॒वम् । आ॒यत॑नमित्या॑ – यत॑नम् । वेद॑ ।
आ॒यत॑नवा॒नित्या॑यत॑न – वा॒न् । भ॒वति॑ । यः॑ । आ॒साम् । ए॒वम् ।

प्रतिष्ठा॑मिति॑ प्रति – स्था॑म् । वेद॑ । प्रती॑ति । ए॒व । तिष्ठ॑ति । प्रा॒णभृ॑त
 इति॑ प्रा॒ण – भृ॑तः । उ॒प॒धा॒येत्यु॑प – धा॒य । सँ॒य॒त इति॑ सं – य॒तः ।
 उ॒पेति॑ । द॒धा॒ति । प्रा॒णानि॑ति प्र – अ॒नान् । ए॒व । अ॒स्मिन् । धि॒त्वा ।
 सँ॒य॒द्भिरि॑ति सँ॒य॒त् – भिः । स॒मि॒ति । य॒च्छ॒ति । तत् । सँ॒य॒तामि॑ति
 सं – य॒ताम् ॥ सँ॒य॒त्त्वमि॑ति सँ॒य॒त् – त्वम् । अथो॑ इति॑ । प्रा॒ण
 इति॑ प्र – अ॒ने । ए॒व । अ॒पा॒नमि॑त्यप – अ॒नम् । द॒धा॒ति । तस्मा॑त् ।
 प्रा॒णापा॑नावि॒ति प्रा॒ण-अ॒पा॒नौ । स॒मि॒ति । च॒र॒तः । वि॒षू॒चीः । उ॒पेति॑ ।
 द॒धा॒ति । तस्मा॑त् । वि॒ष्वञ्चौ॑ । प्रा॒णापा॑नावि॒ति प्रा॒ण-अ॒पा॒नौ । यत् ।
 वै । अ॒ग्नेः । अ॒सँ॒य॒तमि॑त्यसं – य॒तम् । 59 (50)

TS 5.2.10.7

–म॒सु॒व॒र्ग्यम॒स्य तथ् सु॒व॒र्ग्यो॑ऽग्नि॒र्यथ् सँ॒य॒त उ॒प द॒धा॒ति स॒मे॒वैनं॑
 यँ॑च्छति सु॒व॒र्ग्यमे॒वाक॑-स्त्र्य॒वि॒र्वयः॑ कृ॒त-म॒या॒ना-मि॒त्याह॑
 वयो॑भिरे॒वा॒या॒नव॑ रु॒न्धे ऽयै॒र्वया॑ऽसि॒ सर्व॑तो॒ वा॒युम॑ती॒र्भव॑न्ति
 तस्मा॑द॒यञ् सर्व॑तः प॒वते ॥ 60

TS 5.2.10.7 - Padam

अ॒सु॒व॒र्ग्य॒मि॒त्य॒सु॒वः॑ – ग्य॒म् । अ॒स्य॒ । तत् । सु॒व॒र्ग्य॑ इति॑
सु॒वः॑ – ग्यः॑ । अ॒ग्निः॑ । यत् । सँ॒य॒त इति॑ सं – यतः॑ ।
उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प – द॒धा॒ति । स॒मि॒ति । ए॒व । ए॒न॒म् । य॒च्छ॒ति ।
सु॒व॒र्ग्य॒मि॒ति सु॒वः॑ – ग्य॒म् । ए॒व । अ॒कः॑ । त्र्य॒वि॒रि॒ति
त्रि – अ॒विः॑ । व॒यः॑ । कृ॒त॒म् । अ॒या॒ना॒म् । इति॑ । आ॒ह । व॒यो॒भि॒रि॒ति
व॒यः॑ – भिः॑ । ए॒व । अ॒या॒न् । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे॑ । अ॒यैः॑ । व॒या॒ँ॒सि ।
स॒र्व॒तः॑ । वा॒यु॒म॒ती॒रि॒ति वा॒यु – म॒तीः॑ । भ॒व॒न्ति॑ । तस्मा॑त् । अ॒य॒म् ।
स॒र्व॒तः॑ । प॒व॒ते ॥ 60 (35) (प॒श्चा – दे॒ताः – पु॒रौ – ऽक्ष॒ण॒या –
क॒ल्प॒ते – ऽसं॑ यँ॒तं – प॒ञ्च॒त्रिं॒श॒च्च) (A10)

TS 5.2.11.1

गा॒य॒त्री त्रि॒ष्टु॒ब् ज॒ग॒त्य॒नु॒ष्टु॒क् प॒ङ्क्॒त्या स॒ह ।
बृ॒ह॒त्यु॒ष्णि॒हा क॒कु॒थ् सू॒ची॒भिः॑ शि॒म्य॒न्तु॑ त्वा ॥
द्वि॒प॒दा या च॒तु॒ष्प॒दा त्रि॒प॒दा या॒च ष॒ट्प॒दा ।
स॒छ॒न्दा॒ या च॒ वि॒च्छ॒न्दाः॑ सू॒ची॒भिः॑ शि॒म्य॒न्तु॑ त्वा ॥
म॒हा॒ना॒म्नी रे॒व॒त॒यो वि॒श्वा आ॒शाः॑ प्र॒सू॒व॒रीः॑ ।

मे॒घ्या॑ वि॒द्युतो॑ वाचः॑ सू॒चीभिः॑ शि॒म्यन्तु॑ त्वा ॥

रज॒ता हरि॑णीः॒ सीसा॑ युजो॑ युज्यन्ते॒ कर्म॑भिः ।

अश्व॑स्य वा॒जिन॑स्त्वचि॒ सू॒चीभिः॑ शि॒म्यन्तु॑ त्वा ॥

नारी॑ – [ ] 61

TS 5.2.11.1 - Padam

गा॒य॒त्री । त्रि॒ष्टुप् । जग॑ती । अ॒नु॒ष्टु॒गित्य॑नु-स्तुक् । प॒ङ्क्त्या॑ । स॒ह ॥

बृ॒हती । उ॒ष्णिहा॑ । क॒कुत् । सू॒चीभिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ । त्वा ॥ द्वि॒पदेति॑

द्वि – पदा॑ । या । चतु॑ष्पदेति॒ चतुः॑ – पदा॑ । त्रि॒पदेति॑ त्रि – पदा॑ ।

या । च । षट्प॑देति॒ षट् – पदा॑ ॥ स॒छन्दा॑ इति॒ स – छन्दाः॑ । या ।

च । वि॒च्छन्दा॑ इति॒ वि – छन्दाः॑ । सू॒चीभिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ । त्वा ॥

महा॑नाम्नीरिति॒ महा – नाम्नीः॑ । रेव॑तयः । वि॒श्वाः । आ॒शाः ।

प्र॒सू॒वरी॑रिति॒ प्र – सू॒वरीः॑ ॥ मे॒घ्याः । वि॒द्युत॑ इति॒ वि – द्युतः॑ ।

वाचः॑ । सू॒चीभिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ । त्वा ॥ रज॒ताः । हरि॑णीः । सी॒साः ।

युजः॑ । युज्य॑न्ते । कर्म॑भिरिति॒ कर्म – भिः॑ ॥ अश्व॑स्य । वा॒जिनः॑ ।

त्वचि॑ । सू॒चीभिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ । त्वा ॥ नारीः॑ । 61 (50)

TS 5.2.11.2

–स्ते॑ प॒त्नयो॑ लो॒म वि चि॑न्वन्तु मनी॒षया॑ ॥
दे॒वानां॑ प॒त्नीर्दि॑शः सू॒चीभिः॑ शि॒म्यन्तु॑ त्वा ॥
कु॒विद॑ङ्ग यव॒मन्तो॑ य॒वं चि॑द् यथा॒ दान्त्य॑नुपूर्व॑ वि॒यूय॑ ।
इ॒हेहै॑षां कृ॒णुत॑ भो॒जनानि॑ ये ब॒र्हिषो॑ नमो॑वृ॒क्तिं न ज॒ग्मुः ॥ 62

TS 5.2.11.2 - Padam

ते । प॒त्नयः॑ । लो॒म । वी॒ति । चि॑न्वन्तु । मनी॒षया॑ ॥ दे॒वाना॑म् ।
प॒त्नीः॑ । दि॒शः॑ । सू॒चीभिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ । त्वा ॥ कु॒वित् । अ॒ङ्ग ।
यव॒मन्त॑ इति॒ यव॑ – म॒न्तः॑ । यव॑म् । चि॒त् । यथा॑ । दान्ति॑ ।
अ॒नुपूर्व॑मित्यनु – पू॒र्वम् । वि॒यूयेति॑ वि – यू॒य ॥
इ॒हेहे॑ती॒ह – इ॒ह । ए॒षाम् । कृ॒णुत॑ । भो॒जनानि॑ । ये । ब॒र्हिषः॑ ।
नमो॑वृ॒क्तिमि॒ति नमः॑ – वृ॒क्तिम् । न । ज॒ग्मुः ॥ 62 (30)

(नारी॑ – स्त्रि॑श॒च्य) (A11)

TS 5.2.12.1

क स्त्वा॑ च्छ॒यति॑ क स्त्वा॑ वि शा॒स्ति क स्ते॑ गा॒त्राणि॑ शि॒म्यति॑ ।
क उ॑ ते श॒मिता॑ क॒विः ॥

ऋ॒तव॑ स्त ऋ॒तु॒धा॑ प॒रुः॑ श॒मि॒तारो॑ वि शा॒सतु॑ ।
सँ॒व॒थ्स॒रस्य॑ धा॒यसा॑ शिमी॒भिः॑ शि॒म्यन्तु॑ त्वा ॥
दै॒व्या॑ अ॒ध्व॒र्यव॑स्त्वा च्छ्यन्तु॑ वि च शा॒सतु॑ ।
गा॒त्राणि॑ प॒र्व॒शस्ते॑ शि॒माः॑ कृ॒ण्वन्तु॑ शि॒म्यन्तः॑ ॥
अ॒र्ध॒मा॒साः॑ प॒रू॒षि॑ ते मा॒सा॑ श्छ्यन्तु॑ शि॒म्यन्तः॑ ।
अ॒हो॒रा॒त्राणि॑ म॒रुतो॑ वि॒लिष्ट॑ – [ ] 63

TS 5.2.12.1 - Padam

कः । त्वा । छ्य॒ति । कः । त्वा । वी॒ति । शा॒स्ति । कः । ते ।
गा॒त्राणि॑ । शि॒म्य॒ति ॥ कः । उ । ते । श॒मि॒ता । क॒विः ॥ ऋ॒तवः॑ ।
ते । ऋ॒तु॒धेत्यृ॑तु – धा । प॒रुः । श॒मि॒तारः॑ । वी॒ति । शा॒सतु॑ ॥
सँ॒व॒थ्स॒रस्ये॑ति सं – व॒थ्स॒रस्य॑ । धा॒यसा॑ । शिमी॒भिः॑ । शि॒म्यन्तु॑ ।
त्वा ॥ दै॒व्याः॑ । अ॒ध्व॒र्यवः॑ । त्वा । छ्यन्तु॑ । वी॒ति । च । शा॒सतु॑ ॥
गा॒त्राणि॑ । प॒र्व॒श इति॑ प॒र्व – शः । ते । शि॒माः॑ । कृ॒ण्वन्तु॑ ।
शि॒म्यन्तः॑ ॥ अ॒र्ध॒मा॒सा इत्य॑र्ध – मा॒साः॑ । प॒रू॒षि । ते ।

मा॒साः । छ्य॑न्तु । शि॒म्यन्तः ॥ अ॒हो॒रा॒त्राणी॑त्यहः – रा॒त्राणि॑ ।

म॒रुतः॑ । वि॒लि॒ष्टमि॑ति वि – लि॒ष्टम् । 63 (50)

TS 5.2.12.2

सू॒दय॑न्तु ते ॥

पृ॒थि॒वी ते॒ ऽन्त॑रिक्षेण वा॒यु शि॒छिद्रं॑ भिषज्यतु ।

द्यौ॑ स्ते नक्ष॒त्रैः सह॑ रू॒पं कृ॑णोतु सा॒धुया॑ ॥

शं ते॒ परे॑भ्यो गा॒त्रेभ्यः॑ शम॒स्त्वव॑रेभ्यः ।

शम॒स्थभ्यो॑ म॒ज्जभ्यः॑ श॒मु ते॒ तनु॑वे भुवत् ॥ 64

TS 5.2.12.2 - Padam

सू॒दय॑न्तु । ते ॥ पृ॒थि॒वी । ते । अ॒न्त॑रिक्षेण । वा॒युः । छि॒द्रम् ।

भिष॑ज्यतु ॥ द्यौः । ते । नक्ष॒त्रैः । सह॑ । रू॒पम् । कृ॑णोतु । सा॒धुया॑ ॥

शम् । ते । परे॑भ्यः । गा॒त्रेभ्यः॑ । शम् । अ॒स्तु । अ॒व॑रेभ्यः ॥ शम् ।

अ॒स्थ॒भ्य इत्य॑स्थ – भ्यः । म॒ज्ज॒भ्य इति॑ म॒ज्ज – भ्यः । शम् । उ ।

ते । तनु॑वे । भुवत् ॥ 64 (30) (वि॒लि॒ष्टं – त्रि॒श॒च्च) (A12)

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 12 Anuvaakams :-

(विष्णु॑मुखा॒ – अन्न॑पते॒ – याव॑ती – वि॒ वै – पुरु॑षमा॒त्रेणा॒ –
ग्ने॒ तव॒ श्रवो॒ वयो॒ – ब्रह्म॑ ज॒ज्ञान॑ – स्वय॑मा॒तृण्णा॒ – मेषां॑ वै –
पशु॑ – गा॒यत्री॑ – कस्त्वा॒ – द्वाद॑श)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(विष्णु॑मुखा॒ – अप॑चिति॒मान् – वि॒ वा ए॒ता – वग्ने॒ तव॑ –
स्वय॑मा॒तृण्णां॑ – वि॒षूची॑नानि – गा॒यत्री॑ – चतु॑ष्षष्टिः)

First and Last Padam of Second Prasnam of 5th Kandam

(विष्णु॑मुखा॒ – स्तनु॑वे॒ भुवत्)

॥ हरिः॑ ओं ॥

॥ कृष्ण॑ यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे

पञ्चमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 5 , Prasanam 2 (TS 5.2)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	7	342
Anuvakam 2	6	292
Anuvakam 3	7	347
Anuvakam 4	4	198
Anuvakam 5	6	325
Anuvakam 6	5	270
Anuvakam 7	5	255
Anuvakam 8	7	377
Anuvakam 9	6	294
Anuvakam 10	7	335
Anuvakam 11	2	80
Anuvakam 12	2	80
Total →	64	3195

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in